

10 gr.

A E C

W

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 327 A

Warszawa, wtorek 12 października 1937 r.

Rok XII

Kłęska komunistów

w wyborach samorządowych we Francji
Sukces Doriota i partii społecznej

PARYŻ, 11.10. Z dotychczasowych wyników pierwszej tury głosowania w wyborach samorządowych do rad generalnych i rad okręgowych wynika, że partia komunistyczna, mimo ogromnej propagandy nie tylko, że nie odniosła zwycięstwa, które zgóry już zapowiadała, a nawet w niektórych okręgach, jak np. w departamencie Alpes Maritimes poniosła poważną klęskę. 2 deputowanych komunistycznych, którzy stanęli do wyborów w Nicei i Cannes przepadli.

Właściwy obraz głosowania będzie można sobie dopiero wyobrazić po drugiej turze, t. j. w następną niedzielę. Socjaliści naogół utrzymali swój stan posiadania, przeważnie kosztem radykalów. Kosztem radykalów również wzmocnił swój stan posiadania oboz narodowy.

O godz. 7-ej rano podano w przybliżeniu pierwsze ogólne wyniki. O ile chodzi o rady generalne, to na 1525 miejsc do obsadzenia znane były rezultaty głosowania, dotyczące 1521 kandydatów.

Wyniki te przedstawiają się jak następują: W pierwszym gło-

waniu przeszło od razu 1053 kandydatów, balotaż obejmuje 467 miejsc. Komuniści utrzymali 5 miejsc, zdobyli natomiast 3 i utracili 3. W balotażu mają 3 kandydatów. Socjaliści utrzymali 89 mandatów. Zdobyli nowych 19, utracili 7, w balotażu — 77 miejsc.

Radykali utrzymali 314 miejsc, zdobyli 32, utracili 56. W balotażu — 195 kandydatów. Partia umiarkowana i narodowa utrzymały swój stan posiadania.

W wyborach do rad okręgowych komuniści utrzymali 10 miejsc, zdobyli 2, stracili 1, w balotażu 11 kandydatów, socjaliści utrzymali 56 miejsc, zdobyli 27, utracili 21, w balotażu zaś 142 kandydatów. W wyborach brała również udział francuska partia społeczna z pod znaku płk. de la Rocq i partia ludowa Doriota, które to ugrupowania osiągnęły pewne sukcesy. W wyborach np. do rad departamentalnych, partia społeczna utrzymać miała swych 3 kandydatów i zdobyć 3 nowe miejsca. Partia ludowa zdobyć miała tylko 1 miejsce w wyborach do rad okręgowych.

W godzinach rannych francuska partia społeczna ogłosiła ko-

munikat, iż dane min. spraw wewnętrznych nie odpowiadają rzeczywistości, gdyż w całym szeregu wypadków kandydaci partii społecznej występowali pod inną firmą. W każdym razie należy stwierdzić, że partia społeczna uzyskała znacznie poważniejsze rezultaty, niż partia ludowa Doriota.

LONDYN, 11. 10. Prasa angielska poświęca wiele miejsca stanowisku Sowietów wobec zatargu chińskiego - japońskiego. W związku z tym „Daily Mail” omawia plan wojny z Japonią, opracowany przez marsz. Tuchaczewskiego. Mimo to marsz. Blucher porzuca się z rządem zewnętrznego

Mongolii, aby plan rozstrzelanego marszałka mimo wszystko wprowadzić w życie.

Jak podkreśla „Daily Mail” syberyjskie garnizony czerwonej armii już drugi miesiąc są w stanie pogotowia wojennego i na całym Dalekim Wschodzie Sowietów ogłoszony jest stan wyjątkowy. Wojskowe transporty codziennie przechodzą na terytorium chińskie, dostarczając uzbrojenia dla chińskiej armii. Na lotniska w południowych Chinach przybyły ostatnio liczne transporty sowieckich i francuskich samolotów.

Pian wojny z Japonią

opracowany przez marsz. Tuchaczewskiego
ma być wprowadzony w czyn przez marsz. Bluchera

Jak ustosunkuje się O. Z. N.

do nowopowstałego Stronnictwa Pracy?

Z. Z. P. i Ch. Z. Z. do Stronnictwa nie przystąpią

Po niedzielnym kongresie Stronnictwa Pracy odbyło się posiedzenie zarządu głównego Stronnictwa, na którym nastąpił podział funkcji pomiędzy jego członków. Funkcję prezesa w zastępstwie nieobecnego w kraju p. Wojciecha Korfante go pełnić będzie pierwszy wiceprezes i b. podzie Karol Popiel. Drugim wiceprezesem został dr. Tempka, a sekretarzem generalnym mjr. Julian Malinowski. Funkcję skarbnika objął b. minister Gabriel Czechowicz.

W kołach politycznych utworzenie Stronnictwa Pracy nie wzbudziło na ogół większego zainteresowania. Grupa, która tworzy trzon Stronnictwa, znana dotychczas pod nazwą „Frontu Morges”, nie rokuje nadziei, aby mogło ono uzyskać szerszy wpływ na masę. Stało się obecnie również jasne, że mimo, iż na kongresie pp. Leśniewski i Cardini występowali w imieniu Chrześcijańskich Związków Zawodowych i Z. Z. P., oba te ugrupowania do Stronnictwa Pracy nie przystąpią. Przykre wrażenie w społeczeństwie wywołało przystąpienie zasłużonego gen. Hallera do Stronnictwa.

Jak ustosunkuje się do nowo powstałego ugrupowania OZN? Stronnictwo Pracy wytknęło sobie jako jedno z zadań skonsolidowanie żywiołów centrowych społeczeństwa, zostawiając jedynie na boku skrajną lewicę i skrajną prawicę, jak wyrażają się organizatorzy Stronnictwa. W ten więc sposób będzie ono stanowić pewnego rodzaju konkurencję dla OZN. Dotychczas jednak brak jest jakichkolwiek miarodajnych oświadczeń, które pozwalałyby wnioskować o ustosunkowaniu się OZN do Stronnictwa Pracy. Zasadniczą przeszkodą, oddzielającą Stronnictwo Pracy od innych ugrupowań są poglądy na politykę zagraniczną. Jak wiadomo, kierownicy jego proponują bezwzględną współpracę z Czechami i Francją.

Prezes Stronnictwa Pracy, gen. Haller w towarzystwie płk. Izidora Modelskiego złożył w poniedziałek wizyty kard. Kakowskiemu, biskupowi Słagowskiemu i prezesowi Stronnictwa Ludowego p. M. Ratajowi. Jest to demonstracyjne podkreślenie współpracy nowego ugrupowania ze Stronnictwem Ludowym.

Na ogół prasa w doniesieniach

o utworzeniu nowego stronnictwa podkreśla charakter powrotu do „czynnej służby politycznej” dawno odeszłych emerytów i sui generis tęsknotę jego organizatorów do powrotu do parlamentarizmu w stylu przedmowym.

Więźniowie osuszają bagna na wybrzeżu

Więźniowie wejherowscy zatrudnieni są przy pracach melioracyjnych na wybrzeżu. W ciągu ubiegłego lata kontynuowane były prace nad osuszeniem bagien i błot karwińskich między Puckiem i Karwią. (a).

Odczyt ks. prał. S. Trzeciaka o kwestii żydowskiej w Polsce

Zarząd górdzki Związku Polskiego — (Związku Popierania Polskiego stanu posiadania) w niedzielę, dnia 17 października t. r. o godz. 12.30 w sali Resursy Obywatelskiej, Krak. Przedmieście 64, organizuje odczyt prof. ks. dr. Stanisława Trzeciaka p. t.: „Kwestia żydowska w Polsce w

światle międzynarodowego kongresu żydoznawczego w Erfurcie”.

Ceny biletów: zł. 2, zł. 1,50, zł. 1, oraz 50 gr. W nabyciu w biurze Związku Polskiego, Krak. Przedmieście 41 m. 4, w godzinach od 10 — 14 i w dniu odczytu przy wejściu na salę.

„Jest Pan potrzeby w Paryżu”

Drugą tajemniczą pocztówkę otrzymała p. Plewicka-Skoblin

PARYŻ, 11. 10. P. Plewicka-Skoblin otrzymała drugą z kolei pocztówkę z Finlandii. Treść pocztówki jest błaża i nie podpi-

sana przez nikogo. Władze śledcze przypuszczają, że pocztówka pisana jest umówionym szyfrem i zawiadamia Plewicką o dalszych losach jej męża.

Dwaj oficerowie policji francuskiej, którzy, jak wiadomo, wyjechali do Estonii i Finlandii w poszukiwaniu autora tajemniczych pocztówek, zdolali podobno ustalić kto nadesłał pierwszą kartkę.

Ślady za zbiegłym współnikiem gen. Skoblina, Kondratiewem, prowadzą, jak się okazuje, do Gdańska. Prawdopodobnie Kondratiew z Gdańska udał się drogą morską do Sowieków. Podczas rewizji w jego mieszkaniu paryskim znaleziono depeszę od gen. Skoblina, datowaną w przeddzień porwania gen. Millera treści następującej: „Jest pan potrzebny w Paryżu, Skoblin”.

Zgon

teścia Kiepury

W niedzielnym „Berliner Tageblatt” ukazał się nekrolog podpisany przez Marię Eggerth - Kiepurową zawiadamiający o śmierci ojca artystki, Pawła Eggertha, który zmarł 7 października w Stanach Zjednoczonych. Obok Marty Eggerth nekrolog podpisywały dwie jej siostry: Berta i Tilly.

Teść Kiepury, Paweł Eggerth był kupcem i od kilku lat zamieszkiwał w Kalifornii.

W GRUDZIADZU

zaplanować „ABC” można u p. Wawrzyńca Borowczyka ul. Mickiewicza 23.

Echa głośniejszej sprawy Czy składki członkowskie są długami rolniczym?

Wojewódzki urząd rozjemczy rozpatrywał w poniedziałek sprawę Chrześcijańskiego Związku Zawodowego służby domowej.

Po rozwiązaniu zarządu tego Związku mianowano likwidatorem pos. Urbańskiego. Członkowie Związku zażądały wówczas zwrotu wpłaconych składek, co w sumie wynosi kilkanaście tysięcy złotych.

Gdy likwidator odmówił zwrotu składek członkinie uzyskały wyrok sądowy. Wówczas p. Urbański zwrócił się do Sądu Handlowego i uzyskał ogłoszenie upadłości Związku i odroczenie wypłat. Decyzja ta zniechęcała następnie przez sądy apelacyjny, który wychodził z założenia, że Związek nie jest przedsiębiorstwem handlowym, lecz instytucją społeczną.

Oporając się na tym, że Związek posiada dwa majątki rolne, likwidator Urbański wniósł sprawę do Urzędu Rozjemczego dla spraw rolnych, prosząc o uznanie składek za długi rolnicze i rozłożenie ich w myśl ustawy o oddzieleniu rolnictwa na okres lat 14-ty.

Sprawa ta, w której występuje 493 pokrzywdzone członkinie, znalazła się w poniedziałek przed Urzędem Rozjemczym. Decyzja zapadnie za parę dni.

Oredzie Roosevelt'a

Prezydent Stanów Zjednoczonych rzucił w świat imieniem demokracji amerykańskiej zdecydowaną zapowiedź czynnego wniechania się w ewentualny konflikt przeciwko tym, którzy zakłócają pokój światowy. Jest to groźba porzucenia neutralności przez Stany Zjednoczone.

Tak niedawno jeszcze w związku z konfliktami na tle wojny domowej hiszpańskiej ten sam prez. Roosevelt podkreślał z całą mocą zasadę nie mieszanina się do zatargów europejskich. Zasada neutralności w sprawach pozaamerykańskich jest przecież od lat kilkudziesięciu kamieniem węgielnym polityki amerykańskiej. Jest to t. zw. doktryna Monroe'go, a właściwie rozszerzona doktryna Monroe'go.

Warto czytelnikom przypomnieć. Gdy w r. 1821 oderwały się od Hiszpanii jej kolonie południowo - amerykańskie, których niepodległość w r. 1822 uznały Stany Zjednoczone, mocarstwa t. zw. Świętego Przymierza (Anglia, Rosja, Francja i Austria) zamierzały czynnie poprzeć Hiszpanię w próbach odzyskania tych kolo-

nij. Równocześnie Rosja próbowała anektować Alaskę. Naówczas Prezydent Stanów Zjednoczonych Jakób Monroe ogłosił w d. 2 grudnia 1823 r. oredzie, które zapowiadało wystąpienie Stanów Zjednoczonych przeciw temu państwu europejskiemu, któreby usiłowało pogwałcić niepodległość, wywołaną przez którekolwiek z państw amerykańskich. „Nastał czas stwierdzenia zasady” — mówił prezydent — „związanej z prawami i interesami Stanów Zjednoczonych, że ludy amerykańskie, dzięki wolności i niezależności, jaką zdobyły, nie powinny się stawać widownią kolonizacji dla jakiegokolwiek mocarstwa europejskiego”.

Zasada Monroe'go w miarę wzrostu potęgi Stanów była przestrzegana coraz usilniej i zabraniała pozaamerykańskim państwom jakiegokolwiek interwencji w sprawy kontynentu amerykańskiego.

W drugiej połowie XIX w. zasada Monroe'go została rozszerzona i można powiedzieć, że wypukłość jej otrzymała uzupełnienie wkłęsłe,

Oto nie tylko żadnemu z państw pozaamerykańskich nie wolno było mieszać się w sprawy amerykańskie, ale także i odwrotnie Stany Zjednoczone uważały, że ich polityka nie będzie wkraczała w sprawy pozaamerykańskie. Wynikła stąd zasada neutralności Stanów Zjednoczonych w konfliktach mocarstw europejskich.

Zasada ta została naruszona przez wkroczenie Stanów w konflikt światowy w r. 1917 i walkę armii amerykańskiej na ziemi francuskiej. Ale zaraz po wojnie Stany Zjednoczone nawróciły do swej zasady, nie ratyfikowały traktatu wersalskiego i nie przystąpiły do Ligi Narodów. Odtąd znowu polityka Stanów głosiła zasadę bezwzględnej neutralności w jakimkolwiek konflikcie pozaamerykańskim.

W tym leży doniosłość ostatecznego oświadczenia Roosevelt'a. Stany Zjednoczone znowu grożą porzuceniem zasady bezwzględnej neutralności, wyzyskują się owej rozszerzonej doktryny Monroe'go. Co się stało?

Przyczyną nagłego zwrotu

To jest tak — str. 3
Kamienie w Hyde Parku
Liczby

O ghetto ławkowe na Uniwersytecie S. B.

Podczas pobytu w Wilnie min. świętosławski odbył konferencję z rektorem uniwersytetu Stefana Batorego, ks. prof. Wójcickim oraz z dziekanami poszczególnych wydziałów na której omówiono sprawę wprowadzenia ghetta ławkowego w Wilnie. O wyniku konferencji nie ma na razie oficjalnych wiadomości. Wkrótce zostanie ogłoszone zarządzenie ks. rektora Wójcickiego.

Chłodno Przelotne deszcze

Przewidywany przebieg pogody w dniu 12.10. 37: Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi opadami. Chłodno. Nocą przynioski. Chmury warstwowo - kłębiaste i kłębiaste o podstawie około 800 m.

Polska -- Łotwa 2:1
Drugie zwycięstwo naszych piłkarzy

W niedzielę rozegrany został w Katowicach mecz piłki nożnej Polska - Łotwa. Mecz wywołal na Śląsku ogromne zainteresowanie. Na pół godziny przed rozpoczęciem meczu stał dłoń został wypełniony 25.000 widzów.

strzelić co najmniej dwie bramki. Po pauzie gra jest nadal interesująca, ale bardziej wyrównana. Ataki Łotyszów stają się coraz częstsze i niebezpieczniejsze.

O godz. 15-ej po meczu juniorów Wisły krakowskiej z poznańskim K. P. W. zakończonym zwycięstwem krakowian 1:0. Na boisko weszli piłkarze łotewscy. Potem wbiegła na boisko drużyna polska.

W 10-ej minucie z podania pomocy Peterek kieruje piłkę w stronę Pytla, który strzela pierwszego gola. Gra się ożywia. W 18-ej minucie po ładnej kombinacji Lyko - Pytel - God - Piec, ten ostatni podnosi wynik do 2:0.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:
Łotwa: Bebris, Rositis, Kanepa, Westermanis, Raisters, Lidmanis, Neperson, Magiers, Slawisens, Langs, Bebris.

Już w pół minuty później z podania Westermanisa - Kanepa uzyskał je honorową bramkę dla Łotwy, fatalnie puszczoną przez Pawłowski.

Polska: Pawłowski, Głemza, Iwórz, Piec II, Wasiewicz, Kotlarczyk, Lyko, Pytel, Peterek, God, Piec I-szy.

W ostatnich 15 minutach Łotysze usiłują wyrównać, jednak obrona nasza, wspomagana przez pomoc, a zwłaszcza niezawodnego Kotlarczyka, odparła wszystkie ataki gości. Z kolei w drużynie polskiej dochodzi do głosu lewoskrzydłowy Lyko, który inicjuje szereg świetnych kombinacji, niestety nie uzyskanych przez resztę napastników. Ostatnie minuty gry nie zmieniają wyniku 2:1 dla Polski.

Łotysze powoli opanowują się i sporadycznie zagrażają naszej bramce. W ciągu pierwszych 15 minut Polacy wielokrotnie mają okazje uzyskania bramek przez Goda i Peterka. Strzelał ich jednak zawodzą, lub stają się lunem doskonałego bramkarza łotewskiego.

Mecz stał na wysokim poziomie, zarówno pod względem technicznym, jak i kombinacyjnym. Zwycięstwo drużyny polskiej zupełnie zasłużone. Pierwsza połowa gry stała pod znakiem stanowczej przewagi naszej reprezentacji. Po pauzie gra była nie mała wyrównana. Łotysze ustępowali naszym zawodnikom pod względem technicznym, jednak pod względem sztywności i siły byli równorzędni. W drużynie polskiej wyróżnić nale

Szwecja -- Węgry 81:73
Mecz dwu potęg lekkoatletycznych
Szabo dopiero 3-ci na 1.500 metr.

W Budapeszcie rozegrany został mecz lekkoatletyczny Szwecja - Węgry. Zwyciężyła Szwecja w stosunku 81:73.
Wbiegu na 800 m. niespodziewanie zwyciężył Węgier Harsanyi w czasie 1:53,1 min., bijąc Nilssona - 1:53,3 min.

110 plotki - 1) Lidmann (S) 14,8 sek., 2) Nilsson 15,2 sek.
100 m. - 1) Kovacs (W) 10,6 sek., 2) Strandberg (S) 10,7 sek.
Kula - 1) Daranyi (W) 15,52, 2) Bergh (S) 14,85 m.

W dal - 1) Stenkvist (S) 741 cm., 2) Koltai (W) 736 cm.
5000 m. - 1) Szabo (W) 14:56,8 min., 2) Jonsson.

P. U. W. F. na cenzurowanym
Nadzwyczajny sejm lekkoatletów

w obronie sportu społecznego

W niedzielę odbyło się w Warszawie nadzwyczajne zgromadzenie Polskiego Związku Lekkoatletycznego.

PZLA nie była zwrócona przeciwko samemu kierownictwu PUWF i PW, lecz miała na celu zwrócenie uwagi, że dotychczasowa pomoc, udzielana sportowi lekkoatletycznemu jest niedostateczna, a stosunek do tego sportu władz państwowych i samorządowych musi ulec rewizji.

Po przedstawieniu przez inż. Znajdowskiego istoty konfliktu pomiędzy zarządem P. U. W. F. a państwowym urzędem W. F. i P. W., rozpoczęła się wielogodzinna dyskusja, w której wszyscy delegaci stwierdzili swą solidarność ze stanowiskiem zarządu PZLA, ostro krytykując działalność poszczególnych urzędów WF i PW.

Po dyskusji uchwalono daj. rezolucję, z których jedna stwierdza, że rozpoczęła przez prezesa i zarząd PZLA akcja, mająca na celu zapewnienie lekkoatletyce polskiej pomyślnych warunków dla rozwoju wszcz. i rezygnacja zarządu, która wynika z tej akcji, jest w pełni uzasadniona. Druga zaś mówi, że akcja zarządu

prowadząc jednocześnie tymczasowo agendy Związku.
W skład komisji powołano: p. Sołnickiego jako przewodniczącego, oraz dr. Cenę ze Lwowa i mjr. Szkolnikowskiego z Warszawy.

Oszepec - 1) Atterwall (S) 75,10 m. - nowy rekord Szwecji, 2) Warszkiego (W) 66 m.
10.000 m. - 1) Szilagy (W) 31:09,6 min. - nowy rekord Węgier, 2) Kelen (W) 31:18,8 min.

Słaba forma lekkoatletów
na ostatnim tegorocznym występie

W niedzielę rozegrany został w Warszawie czwórmecz lekkoatletyczny, organizowany przez Polonię.

W klasyfikacji kobiecej zwyciężył AZS 84 pkt. przed Skra 82 pkt. Pierwsze miejsca w poszczególnych konkurencjach zajęli:

60 m. - Wolframówna (AZS) 8,6 sek., 200 m. - Wolframówna 29,4 sek.
4x100 m. - AZS 58 sek. Kula - Flakowiczówna (Warsz.) 10,28 m.
Dysk - Jasniewska (AZS) 30,09 m.
W dal - Wencłówna (Skra) 473 cm.
Wzwyż - Chelniczka (Polonia) 142 cm.

100 m. - Łopuszyński (Polonia) 11,3 sek., 400 m. - Zabierowski (Pol.) 54,6 sek., 4x100 m. - Polonia 47,3 sek.
Sztafeta olimpijska - Warszawianka 3:38,9 min. Kula - Gierutto (Warsz.) 13,55 mtr.
Dysk - Gierutto 38,49 mtr.
Wzwyż - Gierutto 177 cm.
W dal - Hanke (War.) 660 cm.

WIADOMOŚCI Z TORU

Wyniki gonitw

z dnia 10.X

GON. 1. Dyst. 1100 m. Nagr. 1800 zł. 1) Delavale, z. Poniemko, 2) Rusalka (13), 3) Jenny (34), 4) Korona II (54). Wygr. w 1 min. 9 s. latwo o 3 dl. Tot. 9,5, franc. 5,5 i 6 zł.

torej dl. Tot. 12,5, franc. 6,50, 9,50 i 9,50 zł.
GON. 6. Dyst. 2800 m. Nagr. „Janowska” 40.000 zł. 1) Marao, z. Csillag, 2) Gaffeur (9,50) - 3) Haddank (56), 4) Baityk (85,5), 5) Aak (55), 6) Loyal (343), 7) Neon (26), 8) Dar (56), 9) Akcept (26). Bandit pozostał na starcie. Wygr. w 3 min. latwo o 1 długość. Tot. 9,5 franc. 11, 9 i 11 zł.

GON. 2. Dyst. 1300 m. Nagr. 1400 zł. 1) Genewa, 2) Kusznieruk, 2) Domena (67), 3) Norma (17,5), 4) Excelsior (31,5), 5) Kasanruda (24,5), 6) Panama (158,5). Wygr. w 1 min. 22 s. latwo o 4 dl. Tot. 12, franc. 10 i 20,5 zł.

GON. 7. Dyst. 1100 m. Nagr. 1800 zł. 1) Jaremcza, z. Jagodziński, 2) Faramuska (20), 3) Arkas (19), 4) Krowka (37), 5) Diomara (94,5), 6) Adua (20), 7) Jastrzębiec (127). Wygr. w 1 min. 10 sek. pewnie o 1 dl. Tot. 13,50 franc. 5,50, 6 i 6 zł.

GON. 3. Dyst. 2400 m. „Handicap” 2200 zł. 1) Tanew, z. Garcia, 2) Rewers (12,5), 3) Massacre (17,5), 4) Orgia (23), 5) Babincz (36,5). Wygr. w 2 min. 37 s. o 2,5 dl. Tot. 43, fr. 14,50 i 8 zł.

GON. 8. Dyst. 1600 m. Nagr. 1600 zł. 1) Cezarewicz, z. Stasiak, 2) Azrael (95), 3) Parthenis (10,5), 4) Nuiette (109), 5) Algier (712), 6) Odwaga (89). Ikwa pozostała na starcie. Wygr. w 1 min. 41,5 s. latwo o 8 dl. Tot. 13,50 franc. 5, 5,50 i 5 zł.

GON. 4. Dyst. 1800 m. Nagr. „Fans have” 25.000 zł. 1) Kancierz, z. Gill, 2) Relwacz (21,5), 3) Rada (5,50). Wygr. w 1 min. 19 s. latwo o 6 dl. Tot. 5,50 zł.

GON. 9. Dyst. 2400 m. Nagr. 2200 zł. 1) Nord, z. Gulyas, 2) Libreto (11), 3) Orlean (25,5), 4) Kubań (13,5). Wygr. w 2 min. 39,5 s. w walce o krótki łeb. Tot. 35, franc. 15 i 7,50 zł.

GON. 5. Dyst. 1600 m. Nagr. 2000 zł. 1) Lawina, z. Csillag, 2) Westa (37,5), 3) Nizza (37,5), 4) Ragusa (58,5), 5) Pirandello (112,5), 6) Jeritza (18,5), 7) Kate Ferry (56,5). Wygr. w 1 min. 42 s. latwo o pół

GON. 10. Nagr. 2200 zł. dla 3 l. og. i kl. Dyst. 1600 m: Bouboule, Civun, jeszcze raz.

GON. 2. Nagr. 1800 zł. dla 2 l. og. i kl. Dyst. 1100 m: Aurel, Jenissiel, Decamort, Dominus, Okey.

GON. 7. Nagr. 2400 zł. dla 2 l. og. i kl. Dyst. 1100 m: Escorial, Romach, Komtur II, Tajfun, Rawita, Jalousie, Rarytas, Kaprysy II, Datura.

GON. 3. Nagr. 1800 zł. dla 2 l. og. i kl. Dyst. 1100 m: Ostrzyca, La Veine, Marwal, Lea, Orsowa, Ra, Busyrus, Olaf.

GON. 8. Nagr. 1800 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Favoritas, Kabina, Bira, Ikarja, Navy Cut, Flamand, Baronia, Ney, Magnifika, Robrujsk, Hamilar, Jaroslaw, Styl, Tabarin, jeszcze raz.

GON. 4. Nagr. Sprzedażna. 2200 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 2400 m: Baronia, Ney, Magnifika, Robrujsk, Hamilar, Jaroslaw, Styl, Tabarin, jeszcze raz.

GON. 9. Nagr. 2000 zł. dla 3 l. i st. klaczy. Dyst. 2100 m: Madelene, Laszka II, Markietanka, Katherine Gaunt, Isolda, Milo.

WYŚCIGI W POZNANIU

Wyniki gonitw

Gon. 1. Wojskowy bieg naprzelaj. Dyst. 7000 m. Nagr. 500 zł.: 1) Arbi-ter II, 2) Bor, 3) Ziomek. Tot. 8 zł.
Gon. 2. Przeszkody. Dyst. 4000 m. Nagr. 600 zł.: 1) Memoria, 2) Klings, 3) Sektor, 4) Sarmata. Fruł nie skończył biegu. Tot. 18,50 fr. 8,50, 6,50 zł.

Gon. 5. Sprzedażna. Dyst. 1800 m. Nagr. 600 zł.: 1) Kryton, 2) Bonne Avanture, 8) Rywal, 4) Verbum Noble III, 5) Mitsouco. Tot. zw. 14,50 fr. 7,50 i 9 zł.
Gon. 6. Ploty. Dyst. 2400 m. Nagr. 400 zł.: 1) Gladiator, 2) Komar, 3) Dunka, 4) Arkadia, 5) Jarema VI, 6) Gmint. Tot. 7 zł. fr. 7,50, 10,5
Gon. 7. Dyst. 2400 m. Nagr. 600 zł.: 1) Trnglast, 2) Judzica, 8) Gwia zcor, 4) Jog, 5) Morwa. Tot. 8 fr. 6,50, 13 zł.
Gon. 8. Dyst. 2200 m. Nagr. 400 zł.: 1) Jurand III, 2) Nerida, 3) Pumpernikiel 4) Cajnarak 7) King of Long, 6) Forv8. 7) Lakme. Tot. 24,5 zł. fr. 8,50, 12,50, 9 zł.

Wioski warszawskie

GHETTO NA UCZELNIACH

Tak się bronili przed lewą stroną. Choć do „lewicy” miłością płoną.

Mistrzostwa piłkarskie Łodzi

W niedzielę rozegrano szereg meczów piłkarskich o mistrzostwo Łodzi w klasie A. Wyniki notujemy: Sokół (Pabianice) - Widzew 0:0.

Burza - WKS 5:2, Sokół (Zgierz) - PTC 1:1, Wima - LTSG 4:0. W tabeli mistrzowskiej prowadzi Wima.

Kiełbasa w barwach Polonii
wygrywa kolarski bieg na przelaj

W niedzielę na polu wyścigowym w Mokotowie, odbył się kolarski bieg na przelaj, organizowany przez WOZ kolarski.

W grupie posiadaczy kart wyścigowych - 1) St. Bryszke (Skra) w czasie 35:48,2 min., 2) Guzek (PZL), 3) Manowski Zdzisław (Skra), 4) Manowski Jan (niestow.), 5) Małecki (Pol.), 6) Zulek (PZL), 7) Chodowski (KS Tramwajarz).

Wycieczka została rozegrana na dystansie 15 km. w 2-ech grupach: licencjonowanych i posiadaczy kart wyścigowych.

W grupie licencjonowanych zwyciężył Kiełbasa (Polonia) w czasie 34:20,6 min., 2) Michalak (F. B.), 3) Napierała (FB), 4) Czerniak (Polonia), 5) Tadeusz Gołab (Ursus), 6) Antoni Głowacki (Ursus).

W grupie licencjonowanych zwyciężył Kiełbasa (Polonia) w czasie 34:20,6 min., 2) Michalak (F. B.), 3) Napierała (FB), 4) Czerniak (Polonia), 5) Tadeusz Gołab (Ursus), 6) Antoni Głowacki (Ursus).

Jeszcze raz na Dynasach
wałczy i kolarze warszawscy

W niedzielę odbyły się na Dynasach zawody kolarskie i motocyklowe.

W grupie posiadaczy kart wyścigowych - 1) St. Bryszke (Skra) w czasie 35:48,2 min., 2) Guzek (PZL), 3) Manowski Zdzisław (Skra), 4) Manowski Jan (niestow.), 5) Małecki (Pol.), 6) Zulek (PZL), 7) Chodowski (KS Tramwajarz).

W meczu sprinterów rozegranym w trzech spotkaniach, w klasyfikacji łącznej pierwsze miejsce przypadło Klausowi przed Popończykiem i Oleckim.

W wyścigu za prowadzeniem motorów na 10 km. w trzech spotkaniach w ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce zajął Michałak przed Napierałą i Włodarczykiem.

Kupczak bije Pusza
na zawodach w Krakowie

W niedzielę odbyły się w Krakowie zawody kolarskie przy udziale mistrzów Polski Moczulskiego i Pusza.

W drugim biegu zwyciężył Pusza - 12,4 sek. Zarządzono trzecia rozgrywkę. Po emocjonującej walce zwyciężył Kupczak o pół maszyny w czasie 12,6 sek.

Atrakcją zawodów był mecz sprinterski Kupczaka z Puszem. Kupczak i tym razem pokonał Pusza, wyprzedzając go o 100 m. W pierwszym biegu Kupczak wyprzedził Puszę o 100 m. W drugim biegu Kupczak wyprzedził Puszę o 100 m. W trzecim biegu Kupczak wyprzedził Puszę o 100 m.

W wyścigu na 15 okrążeń toru z trzema finiszami - 1-szy Moczulski (Polonia Warszawa) 10 pkt., 2) Mieczyński (Cracovia) 8 pkt., 3) Łazarz (KKCM) 6 pkt.

Polonia -- Fort Bema 8:8
o mistrzostwo bokserskie Warszawy

W niedzielę rozegrany został mecz bokserski o mistrzostwo Warszawy klasy A pomiędzy drużynami Polonii i Fortu Bema. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 8:8. Wyniki notujemy:

W wadze ciężkiej - Sowiński (P) zdobył dwa punkty bez walki. Po niedzielnym meczu stan tabeli bokserskiej o drużynowe mistrzostwo Warszawy klasy A przedstawia się następująco:

W wadze muszej - Wejmar (P) zremisował z Patorą.

1) Polonia 4 gry, 6 pkt., 2) Legia 2 gry 4 pkt., 3) Okęcie 2 gry, 3 pkt., 4) C. W. S. 3 gry, 2 pkt., Fort Bema 2 gry, 1 pkt., 6) Makabi 3 gry, 0 pkt.

W wadze muszej - Maiecki (P) wypunktował Sieradzana.

1) Polonia 4 gry, 6 pkt., 2) Legia 2 gry 4 pkt., 3) Okęcie 2 gry, 3 pkt., 4) C. W. S. 3 gry, 2 pkt., Fort Bema 2 gry, 1 pkt., 6) Makabi 3 gry, 0 pkt.

W lekkiej - Olszewski (F. B.) wygrał na punkty z Łukasiewiczem.

W półciężkiej - Fabisiak (P) zwyciężył na punkty Knieg 3-go.

W średniej - Koleczynski (F. B.) zdobył dwa punkty bez walki.

W półciężkiej - Knieg 2-gi (F. B.) znokautował w 2-ej rundzie Milewskiego.

Berlin -- Poznań
w szczyptorniaku 11:3

W niedzielę reprezentacja Berlina w szczyptorniaku pokonała drużynę Poznania 11:3 (2:3).

Do przerwy gra była równorzędna. Po zmianie pół przewaga Niemców uwidoczniła się wybitnie. W tej fazie gry Niemcy byli przeciwnikiem o klasę lepszym od poznańczyków.

dyńska (pl.), 14.10 Konc. rozrywk. 15.00 Pogadanka, 13.10 Br. Huberman (pl.), 18.00 Muz. lekka (pl.), 19.00 Recit., fortep. A. Kagana, 19.50 Życie kulturalne, 19.55 Wiad. sport., 22.00 „Ja czy on” - dyskusja literacka wg André Maurois, 23.20 Muz. tan. z „Café-Club”.

Środa, dnia 13 października

6-15 „Kiedy ranne”. 6.20 Gimnastyka”. 6.40 Płyty. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Debussy: Mela suita, 11.57 Czas i hejnał. 12.03 Aud. połudn. 13.30 Wiad. gosp. 15.45 Pogadanka dla dzieci. 16.00 „Uczmy się mówić” - aud. 16.15 koncert z twórcz. Wł. Zelenkiego, 19.50 Pogadanka. 17.00 „Tadeusz Kościuszko” (w 120-rocznicę zgonu) - odczyt. 17.15 Tańce różnych narodów. 17.50 „Bursz tyń” - pogadanka. 18.00 Wiad. sport. 18.10 Płyty. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 „Bateria” - obraz batalistyczny. 19.20 Pieśni ludowe. 19.35 „Wartości pozytywne pesymizmu” - odczyt. 19.50 Pogadanka. 20.00 Płyty. 20.20 Recital śpiew. Merign’a - tenora Wielkiej Opery w Paryżu. 20.45 Dziennik. 20.55 Pogadanka. 21.00 Koncert chopinowski Drzewieckiego - fortepian. 21.45 Kwadrans poezji. 22.00 Muzyka do utworów Szekspira. 22.50 Przegląd prasy i Kom. meteorologiczny.

WARSZAWA II (Mokotów)

13.00 Koncert rozrywkowy. 14.00 Płyty. 15.00 Pogawędka gosp. 15.15 Muzyka lekka. 18.00 Koncert solistów - opera w 1-ym akcie P. Mascagniego. 22.00 Muz. tan. (pl.). 22.50 Dziennik. Przegląd prasy i Kom. meteor. Warszawa II (Mokotów) 13.00 Konc. Ork. Filharmonii Lon-

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 293,40; Bruksela 89,35; Helsinki 11,61; Kopenhaga 117,20; Londyn 26,25; Nowy Jork 5,29 i pół; Nowy Jork (kabel) 5,29 i pięć osmych; Paryż 17,61; Praga 18,52; Sztokholm 135,40; Zurych 121,90.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pazienica jednolita 31,00 - 31,50, zbierana 30,25-31,00; żyto I st. 24,00, II st. 22,00 - 22,75, jęczmień browarny 25,50 - 26,50, jęczmień 22,50 - 23,00; groch polny 30,00 - 32,00, Victoria 29,50 - 31,50; łubin niebieski 14,00 - 14,50, żółty 15,50 - 16,00; rzepak zimowy 60,00 - 61,00; letni 58,00 - 59,00; rzepak zimowy 56,00 - 57,00; letni 56,00 - 57,00; siewnie lniane basis 90 proc. 44,50 - 45,50; kończyca czerw. sur. 100 - 115, biała sur. 160 - 180, mak niebieski 83,00 - 85,00; mąka pszenna gat. I 47,00 - 50,00, gat. II 38,00 - 40,00, pastewna 24,00 - 25,00, mąka żytnia gat. I 34,00 - 35,00, gat. II 27-28, razowa 27,00 - 28,00; otręby pszenne grube 16,75 - 17,50, średnie 15,75 - 16,50, mialkie 16,75 - 16,50, żytnie 15,50 - 16,00, makuchy lniane 22-22,50 rze pakowe 19,50 - 20, struta sójowa 24,50 - 25,00, etoma prasowana (żytnia) 8,00 - 8,50, siano słodkie prasowane 11,00 - 12,00, prasowane 9,00 - 10,00.

W wadze muszej - Maiecki (P) wypunktował Sieradzana.

Idziesz z prądem czasu, czytając ABC

Rzeczy Najwyższego Księcia Sekretu

pomimo ciężających na nim zarzutów Co zrobił Blum z 6 miliardami?

Paryż, w październiku
Na stole, krzesłach i łóżku ma-
lenkiego pokoju studenckiego ho-
teliku w samym sercu Quartier
Latin leży ogromny stos gazet i
tygodników z dwu długich miesię-

cy, w ciągu których paryski ko-
respondent „ABC” podpisujący
się inicjałami S. A. G. wędrował
po rodzinnym kraju i po szeroki-
m świecie, zajęty szeregiem
spraw nie wspólnego z polityką i
dziennikarstwem nie mających.

Od czego więc zacząć, przystę-
pując do wykonania danej Na-
czelnemu obietnicy, że informo-
wać się będzie czytelników stale
i regularnie, a o tym przede
wszystkiem o czym się jak naj-
mniej, lub wcale nie pisze w ko-
munikatach oficjalnych agencji.

Materiału zebrano się dość
przez okres kwartalnych rządów
„Najwyższego Księcia Sekretu
Królewskiego” (Prince Sublime
du Royal Secret), brata 330 z Lo-
ży „Les Demaphiles” w Tours
Kamila Chautemps.

ZAWSZE JESZCZE BLUM

Skoro mowa o premierze, nie
należy zapominać o jego zastępcy
tow. Blumie i o tym, że gabinet
Chautemps — Blum niczym się
nie różni od swego poprzednika
Blum — Chautemps. Oba do ży-
cia powołała ta sama ideologia i
oba ta sama wykarmiła nienawiść
Oboma te same (z ukrycia) kieru-
ją siły, ku jednemu celom i prze-
znaczeniem wodzące Francję. Z
taktu jeno jeno względów socja-
listycznych i żydowski pornograf i
propagator kaziroduwa Blum
cofnął się o krok w tył poza „u-
przedzającą grzechnego morder-

ce” („assassin courtois”) piękno-
go Szaszy Stawiskiego i nieszczę-
snej ofiary obowiązku radcy Prin-
ce, Kamila Chautemps. (Przypom-
ninam nie odparte i przez niko-
go nie zdementowane oskarżenie,
wytoczone przez Andrzeja Tar-
diou przed parlamentarną komi-
sją śledczą w sprawie Stawiskie-
go) zachowując formalny i fak-
tyczny udział w rządach i god-
ność vice - premiera, dającą mu
prawo reprezentowania oficjal-
nie „katolików” (konkurami
niestety nie pozbawionymi cal-
kiem realnych sukcesów). Można
i trzeba będzie pisać z przeraże-
niem o nieustannym, ogromnym,
dynamicznym wprost wzroście
czerwonego mistycyzmu i no-
wych poważnych awansach mo-
skiewskich na starej ziemi fran-
cuskiej. Ale zacząć trzeba konie-
cznie od obrazu haosu, zniszcze-
nia i bezbołowania jakie przedsta-
wia dzisiaj sobą t. zw. Francja
„realna” i narodowa. Po klęsce w
St. Denis przycichł głos Jacque-
sa Doriota a speliły na niczym
wysiłki zmierzające do tutejszej
narodowej „konsolidacji”. Partie
i partyjki żrą się ze sobą aż miło,
deklamują górną jak zwykle i jak
zwykle, jakby się nie dokoła nie
działo, wiedzą ten sam utarty, szab-
lonowy, nędzny żywot w oczeki-
waniu błogim, że ktoś wreszcie
kiedyś i nareszcie za nich usunie
ze starej dziedzińcy św. Ludwika,
wszelkie śmiecie i wszelkiego
rodzaju tatalajstwo, co się do
niej napałowało. Zamiast więc pi-
sać o czerwonym Lejbie i 53 jego
żydowskich wielkorządcach nad
Francją, zaczniemy od tych, co
się na to cierpliwie patrzają i jesz-
cze między sobą gryzą.

KTO UKRADEŁ?

A tymczasem co jeszcze we
Francji uczciwie, zadaje sobie
za tygodnikiem „Gringoire” pyta-
nie, co się stało z sześciu mili-
ardami franków, które poczciwy i
patriotyczny rentier francuski
wpłacił na t. zw. Pożyczkę Obrony
Narodowej. W momencie u-
padku gab. Bluma nie było po
nich już w kasach skarbowych
ani śladu, jak to wyraźnie choć
niedyskretnie stwierdził obecny
min. skarbu George Bonnet. Han-
dlarze armat, fabryki broni i ma-
teriałów wojennych dostali tylko
drobne zaliczki. Cóż więc się sta-
ło z pieniędzmi? Nato były pre-
mier, a obecny wicepremier Blum
i jego były minister skarbu, a ob-
ecnie sprawiedliwości, Vincent
Auriol nie umieją dać odpowie-
dzi. I prawdopodobnie nie dadzą,
gdyż dokumenty i dowody przyto-
czone przez Gringoire nie są
do odparcia, co bynajmniej nie

Ks. Windsor przybyli do Berlina

BERLIN, 17. 10. Księstwo Windsor
przybyli dziś o 8.45 do Berlina, po-
wiani na dworcę przez min. dr. Ley'a i
kpt. Wiedemanna z adiutantury kan-
clerza Hitlera.

Na peronie oraz w sąsiedztwie
dworca zebrali się tłumy ludności,
które witały księżką parę.
Ks. Windsor przebywać będą w
Niemczech 12 dni, z czego dwa w
Berlinie.

KAMIENIE W HYDE PARKU

Anglia znana jest jako kraj naj-
dalej idących swobód obywatel-
skich i politycznego liberalizmu,
a wolność przekonań strzeżona
jest w niej, jako największy nie-
mał skarb narodowy. Niedarmo w
londyńskim Hyde Parku pousta-
wiane są specjalne trybuny dla
przygodnych mówców, którzy każ-
dej chwili, — bez potrzeby uzy-
skiwania pozwolenia starostwa,
— mogą z nich propagować swo-
je idee i hasła wobec przypadko-
wych słuchaczy. Często więc jest
obrazkiem w Hyde Parku doraźny
wiec czy też zgromadzenie „ludo-
we” pod batutą przemawiającego
jakiegoś „proroka”.

Ale naturalnie liberalizm ten...
ma swoje granice. Nie można
więc w „liberalnej” Anglii głosić
hasel... antyżydowskich i faszy-
stowskich, nie pozwalają bowiem
na to żydowski - masońscy „ob-
roncy kultury”.

I tak ostatnio Sir Oswald Mos-
ley, twórca angielskiego faszyzmu,
ostro występującego przeciwko
zażydzeniu wierzchnich warstw
angielskich, obrzucony został
przez przeciwników swych na jed-
nym z zebrań kamieniami i po-
ważnie zraniony w głowę.

Okazuje się więc, że wolność
przekonań nawet, w legendarnym
Hyde Parku posiada swoje... kła-
wule semickie... W.

LICZBY

Przed likwidacją prywatnego
przemysłu tytoniowego, która zo-
stała przeprowadzona w latach
1924 — 1925, na terenie Wielko-
polski i Pomorza istniały 83 fab-
ryki, zatrudniające prawie 10.000
pracowników.

Obecnie zaś istnieją 4 państwo-
we wytwórnie, zatrudniające 2221
pracowników.

Do 1924 r., to znaczy do wpro-
wadzenia monopolu zapalczanego
w woj. Poznańskim czynne były 3
prywatne fabryki zapalek, które
zatrudniały około 500 robotników.

Obecnie w Wielkopolsce nie ma
żadnej fabryki zapalek.

Wnioski proste i jasne każdy
może wyciągać. A. S.

Już są PACZKI „BLIKLEGO” N. świat 35

Zykoswo międzynarodowe organizuje akcję pomocy dla żydów w Polsce

„Judysze Tagblat” donosi, że
przedstawiciel żydów amerykań-
skich A. Kahan, z ramienia mię-
dzynarodowej organizacji żydow-
skiej „Joint”, prowadzącej „robo-
ty” także w Polsce, badał stan ży-
tów i ich potrzeby, które zdaniem
A. Kahana, stale wrażliwych i dla-
tego żydoswo międzynarodowe
musi zorganizować energiczną ak-
cję niestania pomocy żydom w
Polsce.

„Celem tej akcji — jak donosi
„Judysze Togblat” — jest stwo-
rzenie nowych pozycji gospodar-
czych dla żydów, usuniętych od
ich dotychczasowych placówek,
oraz wzmocnienie osłabłych egzy-
stencji, przez wynajdywanie dla
nich nowych zatrudnień.

„Akcja żywienia objęta w ubi-
głym sezonie 60.000 dzieci. Na
koloniach letnich było zesłanego la-
ta przeszło 100.000 dzieci, podczas
gdy w roku poprzednim tylko 58
tysięcy.

„Wszelkie stowarzyszenia i in-
stytucje (żydowskie) współpracują
w kierunku produktywizacji
młodzieży żydowskiej.

„Wskazano na się oporu, jaki
stawiają masy żydowskie w mia-
stach i miasteczkach.

„Wskazano też na konieczność
powiększenia (przez „Joint”)
środków obrotowych kas pożyczek

bezpcentowych, które stanowią
główną podporę szarego żyda.

„„Joint” powinien udzielać
drobnym handlarzom należytej po-
mocy w postaci długoterminowego
kredytu na 2 — 3 lata.

„Kasami pożyczek bezprocen-
towych kieruje (w Polsce) armia
złożona z przeszło 10.000 dzia-
-

czy narodowych i ze 150.000 człon-
ków.

„Kasy te zajmują się także
działalnością przewarstwowania
żydów”.

I czemu dziwić się żydzi, że Po-
lacy chcą pozostać gospodarzami
we własnym państwie, organizują
się i walczą z zalewem żydowskim.

Burzliwa awantura

przy wypłacie robotniczej na ul. Młynarskiej

Podczas wypłaty dodatku do ty-
godniówki robotnikom sezonowym,
zaangażowanym przez dyrekcję tram-
wajów, doszło w poniedziałek rano
do burzliwych zajść na ul. Młynar-
skiej.

Zebrani robotnicy w liczbie około

300 niezadowoleni z długiego czeka-
nia zaczęli się awanturować z kasje-
rem. W pewnej chwili z tłumy padł
kamień w okno kasy. Załam na budkę
kasjera posypał się grad kamieni, ko-
sjer przetrwał pracę i zaalarmował po-
licję.

Przybyły oddział policji opanował
sytuację. Robotnicy wyłonili delegację
do dyrekcji tramwajów.

Bitwa

na wodach holenderskich

SURABAJA, 9. 10. Holender-
ski statek wojenny „Flores” roz-
począł bombardowanie japońskie
go statku wojennego, który zna-
lazł się na holenderskich wodach
między wyspami Malańskimi, przy-
czym dwóch marynarzy japoń-
skich zginęło, a dwóch odniosło
rany.

Między nożycami

MINISTERIALNE KŁOPOTY

Złocił się minister, że mu radio źle gra.
Żle grał po tym w brydża i solidnie przegrał.
Koledzy zaś później tłomaczyli to tak:
— Nie graj bracie w brydża, jeśliś jest radiota!

IPO.

TRZEBA O TEM. CO BOLI

Możnaby tak długo z obrzydze-
niem pisać się w arcydługiej
litanii grzechów folksfrontowych
z ostatniego kwartału, możnaby
sobie nieco ulżyć i zająć się dra-
żnącymi i śmieszącymi konkurami
komunistów pod adresem francu-
skich „katolików” (konkurami
niestety nie pozbawionymi cal-
kiem realnych sukcesów). Można
i trzeba będzie pisać z przeraże-
niem o nieustannym, ogromnym,
dynamicznym wprost wzroście
czerwonego mistycyzmu i no-
wych poważnych awansach mo-
skiewskich na starej ziemi fran-
cuskiej. Ale zacząć trzeba konie-
cznie od obrazu haosu, zniszcze-
nia i bezbołowania jakie przedsta-
wia dzisiaj sobą t. zw. Francja
„realna” i narodowa. Po klęsce w
St. Denis przycichł głos Jacque-
sa Doriota a speliły na niczym
wysiłki zmierzające do tutejszej
narodowej „konsolidacji”. Partie
i partyjki żrą się ze sobą aż miło,
deklamują górną jak zwykle i jak
zwykle, jakby się nie dokoła nie
działo, wiedzą ten sam utarty, szab-
lonowy, nędzny żywot w oczeki-
waniu błogim, że ktoś wreszcie
kiedyś i nareszcie za nich usunie
ze starej dziedzińcy św. Ludwika,
wszelkie śmiecie i wszelkiego
rodzaju tatalajstwo, co się do
niej napałowało. Zamiast więc pi-
sać o czerwonym Lejbie i 53 jego
żydowskich wielkorządcach nad
Francją, zaczniemy od tych, co
się na to cierpliwie patrzają i jesz-
cze między sobą gryzą.

To boli, ale tak trzeba.

S. A. G.

Polemika

Nie zależy nam na zespoleniu młodzieży żydowskiej z Polską

(k) „Chwila” żydowska pisze:
Ograniczanie udziału żydów na
Wzwyższych uczelniach nie jest jednak
jedynym środkiem walki przeciw za-
wodowej inżynierii żydowskiej. —
Równocześnie przywołano do pomocy
dwa inne środki: redukowanie żydów
z placówek zarobkowych wszędzie
tam, gdzie sięga wpływ bezpośredni
lub pośredni eksponentów lub mo-
torów antysemityzmu i dyfamacja mło-
dzieży żydowskiej według wzorów za-
pożyczonych. Jeden i drugi środek
ma spełnić rolę dodatkowego „regu-
latora”, którego zadaniem jest znie-
chęcenie młodzieży żydowskiej od
wpisywania się do wyższych uczelni.
Beznadziejność zastosowania wiedzy
w życiu praktycznym ta być przecież
każdy chce) i męczarnie drogi żyda
poprzez przybytek wiedzy do tej —
beznadziejności robią oczywiście swo-
je. Jeśli do tego dodamy, że przed
młodzieżą żydowską nie otwierają się
niemal żadne inne zawody w miejsce
zawodów wolnych, to mieć będziemy
obraz tragedii, w obliczu której staje

— młode pokolenie żydowskie w Pań-
stwie. A jeśli dalej uzupełnimy ten ob-
raz faktem, że prócz wąskiej strugi e-
migracji do Palestyny wszystkie
inne ewentualności emigracji są
prawie że hermetycznie zamknięte,
to — chyba już nie tylko
my, żydzi, ale i krytycznie nastawieni
przywódcy narodu polskiego w pełni
sobie zdają sprawę z tego, że — za-
gadnienie młodzieży przeszło trzech
milionowego społeczeństwa przestaje
być zagadnieniem samych żydów, ale
staje się zagadnieniem Państwa, bo
stan zrozumiałej gorczy przygniata-
jącej większości młodzieży naszej nie
może być chyba rzeczą obojętną dla
Państwa, któremu zależy winno na
psychicznym zespoleniu wszystkich
obywateli z losem i przyszłością Pań-
stwa.

Państwu polskiemu nie zależy
bynajmniej na zespoleniu mło-
dzieży żydowskiej z państwem.
Wręcz przeciwnie.

Podejrzliwy starszynek nieuważnie czyta

„Czas” pod tytułem „Flirt ABC
z „Zespołem społeczno - politycz-
nym” umieszcza następujące uwa-
gi:
Zatym różnice są, ale porozmawiać
można. Bo istotnie jest wspólna pla-
tформа. I „ABC” i „Zespół” stoją na
stanowisku totalistycznym. Jedni czer-
pią więcej natchnienia z totalizmu za-
chodniego inni ze wschodniego. Ale
platforma jest ta sama.

Po pierwsze odkąd to dyskusję,
utrzymaną w tonie poważnym, a
pozbawioną argumentów wiece-
rych mamy uważać odrazu za
„flirt”. A po drugie nawet staru-
szek „Czas” powinien był dostrzec
że nie stoimy na gruncie totali-
stycznym. Pisaliśmy już o tym
wielokrotnie.

Zbyt łatwo w Polsce

o atmosferę zakłamania

„Głos Narodu” słusznie pisze:
Zarzuca nam może ten demago-
giczny tych słów. Nie możemy, rze-
czywiście, pisać spokojnie. Właśnie
nieszczęściem, właśnie apokorzem
jest olimpijski spokój społeczeństwa
wobec tego rodzaju przejawów. Zdu-
miewająca obojętność i łatwość prze-
chodzenia do porządku dziennego nad

tymi faktami. Nie widzieliśmy objawów
oburzenia. I to jest — zdaniem na-
szym — zło większe.

W Polsce jest zbyt łatwo o atmo-
sferę zakłamania. Jeżeli się mówi o
nacionalizmie, o solidaryzmie narodo-
wym, a jednocześnie sprawa pomocy
zimowej nie może w żaden sposób u-
rosnąć do skali najpilniejszego proble-
mu narodowego, to sytuację taką tru-
dno nazwać inaczej, jak zakłamaniem.

Dziwny brak wyobraźni. Intelligen-
cja polska potrafi w karnawale bawić
się w najlepsze, gdy obok głodują
współrodzaj, gdy dzieci polskie zara-
żają brud i demoralizacja.

Wizja baraków nie psuje nikomu
humoru.

Kreśliły te słowa przed rozpoczę-
ciem okresu pomocy zimowej. Spra-
wa zwalczania nędzy nie jest tylko
sprawą komitetów. To sprawa całego
narodu.

Złoto pełnymi garściami zgarniać możesz, gdyś
nabył los loterii w szczęśliwej kolekturze A. Wo-
łańska. Centrala: Warszawa, Nowy Świat 19.
Oddziały w Warszawie, Wilnie i Krakowie. Konto
P. K. O. 7192. Ciągnięcie rozpoczyna się 21-go
października.

KOLCE BEZ ROZ

ZADOWOLENI

Niektórzy członkowie Z. N.
P. twierdzą, że lepszy kura-
tor, niż prokurator!
(Wróble na dachu).

BRAK EUROPEJSKOŚCI

Żydzi nie orientują się jak
są zabaunni, gdy jeden drugie-
mu zarzuci, iż nie jest... Euro-
pejszym. P. Stonimski w
„Wiadomościach Literackich”
pisze o żydowskim autorze
Feuchtwanglerze, iż jest... od-
szczępieniem wielkiej rodziny
europejskiej... Feuchtwangler
zaraził się Wschodem”.

Kto wie, czy w odpowiedzi
na to nie usłyszymy od Feuch-
twanglera, że p. Stonimski
sprawia na nim wrażenie, jak
gdyby w niewytłumaczony cał-
kiem sposób zaraził się... ży-
dostwem...
(Podbięta)

RAJ

Czytamy, że w wiosce...
„domki są schludne i cud-
ne; w oborze nie ma gnoju,
ale lśniący posadzki; krowy
— jedyne miejsce w Polsce —
są dojone prawidłowo i bez
ból; konie wypucowane jak
panna przed ślubem; z całej
okolicy schodzą się tu po radę
i pomoc; mieszkańcy są uwiel-
biani przez sąsiadów i zięją
wszelkimi cnotami...”

Ta wzorówka, to żydowski
Kibuc Akiba w Krzeszowi-
cach. Wedle „Nowego Dzien-
nika” Lisków niech się scho-
wa. Gdymy rozsądna polityką
— więcej chłopów usuwano z
rol, a osadzano na ich miej-
sce żydów — Polska prędko
by oślniła cały świat.

PIĘKNA POZYCJA

Przeglądając budżet pewnej
gminy, wynoszący do 100.000
zł. rocznie, ktoś się zdziwił:
— Figuruje tu jako fundusz
zapomogowy dla kultury i sztuki
— 4 złote! To tyleż co nie.
Czemu już nie skasujemy tej
śmiesznej rubryki?

Sekretarz aż podskoczył: —
Broń Boże! To taka piękna
pozycja. Teraz jak jest inspek-
cja i pytają nas czy wspiera-
my kulturę — odpowiadamy
zawsze prawdomównie: — a
jakże, oczywiście!

NALEŻY SIĘ

W 38 r. będzie wszechświa-
towa wystawa w Rzymie, w
39 r. w New Yorku. Nasze
szczytowo czynniki chcą by i
Polska, tam była reprezentowa-
wana.

Dzięki talentom speców Ję-
drzejewiczów — powodzenie
zapewnione. I im należy się
jakaś posadka boć Janusz po-
biera emeryturę tylko 2910 zł.
a Wacław 1640 miesięcznie.
Z czego tu żyć?

L. O. Z. A.

Przyjaciele żydów z p. Rzy-
mowskiem na czele, zaniepokojeni
wzrostem antysemityzmu
postanowili na wzór Ligi
Opieki nad zwierzętami za-
łożyć Ligę Obrony Żydów,
przed Antysemityzmem. Wy-
myśliłi nawet bardzo dźwięcz-
ny skrót dla nowej organizacji
— L. O. Z. A.

„Ale oto jeden z uczestni-
ków obrad przypomniał so-
bie, że organizacja o takiej
nazwie istnieje i w dodatku
niejedna, że zajmują się rów-
nież opieką nad żydami. W
tych warunkach przyjaciele
żydów zaniechali myśli powo-
łania nowej organizacji.

GRAMY tylko w KOLEKTURACH CHRZEŚCIJAŃSKICH

CHLEBIŃSKA Z. kolektura „Pod Białym Słonem” Bracka 9, tel. 7.11-56.
CHLEWINSKA JADWIGA, Mazo- wiecka 14.
DZIERŻANOWSKI J. N. Świat 64 — Freta 5 — Gniezno — Chr. b- regu 2.
DZIEWULSKI J. Krak. Przedm. 9. Marszałkowska 95.
WŁ. LISIKIEWICZ, Marszałkowska 44a, tel. 8.47-11 róg Koszykowej
I. HALADEJOWA p. I. „Szukasz Szczęścia — Wstąp na chwile”. Centrala: Warszawa N. Świat 68. Oddziały: Krak. Przedm. 87, N. Świat 26, Marszałkowska 85, Chłodna 68.
I. HORODYSKA i S-ka „ALJOT”, Senatorska 37, Konto PKO 10297
LANGER JULIAN Marszałkowska 121, Dworzec Główny i Średni- cowsy, Wolska 13, Targowa 46. Poznań, Mielżyńskiego 21. Konto PKO 1667.
MIELENIEWSKA WANDA, Al. Je- rozolimską 35. Tel. 5.09-60.
MARIA REMISZEWSKA Marszał- kowska 1, tel. 9.78-87, P. K. O. 29.603.
THIEME GREULICH i ŚCIGAL- SKI, Krakowskie Przedmieście 9, tel. 2.95-18.
WOLANSKA A. N. Świat 19.
ST. RADELICKI Targowa 71, tel. 10-23-40 Kolektura Nr. 100 za- mawiać przez N. Świat 30, tel. 6-72-72.
„SOKÓŁ” Kolektura Okręgu War- szawskiego, Ogrodowa 19, tel. 6.57-05. Na żądanie odsyłamy do domu.
Kolektura Loterii Państwowej S. WOJNA, Warszawa, Chmielna 20, vis a vis B-ci Pakulskich. Telefon 219-60. P. K. O. 1886.

W obronę Rzymowskiego

To jest wprost okropne, jak niektóre pisma przyczepiły się do p. Rzymowskiego.

Mój Boże!

Raz w życiu człowiek palną głupstwem i tego mu do końca życia darować nie mogą.

A przecież p. Rzymowski po prawia się z każdym dniem. Oto przykład: W niedzielnym „Dzienniku Porannym” widnieje wiersz satyryczny W. Rzymowskiego z cyklu „Dożynki Warszawskie 1937 r.”. Zaczyna się ten wiersz od mocnych i znanych słów:

— „Niegdyś, gdzie tam tęgie pyski...”

Znany to. Czytaliśmy to zdanie w „Weselu” Wyspiańskiego. Ale tym razem musimy uchylić czoła przed uprzejmością i lojalnością p. Wincentego, który obok tych słów postawił gwiazdkę, a pod słowem wyjaśnienie:

Brawo! Żeby to tak od początku i żeby to tak wszyscy przyjaciele i dawni przeciwi p. Rzymowskiego!

Jeż przykrości dąłoby się uniknąć. Szpikowałby każdy swoje artykuły i powieści gwiazdkami, pod spodem objaśnienia dawałby, które zdanie do kogo należy. To — Rousset, to — Piasecki, to — Grimm...

I nikt nie mógłby mieć pretensji.

Zycie kulturalne

LITERATURA

NIETYDANE DZIELA VOLTAIRE'A

Wychodzące w Moskwie „Literaturnoje Nasledstwo” donosi, że w najbliższym czasie będą opublikowane te dzieła najświetniejszego z prozaików francuskich, które zostały odnalezione w Leningradzie. Znajdują się między nimi fragmenty tragedii „Don Pedro”, drobne utwory poświęcone Szwałowowi, w których Voltaire omawia swoje poglądy na literaturę dramatyczną, oraz znaczna liczba listów. (Pi).

BOLESŁAWSKI I REYMONT
Karl Korn omawia w jednym z ostatnich numerów „Die Tat” przekłady z języków obcych na niemiecki. Pisze tam m. in.:
— Sein Buch hat Phythmus und Glanz. Aehnlich glanzend und brillant schreibt Richard Boleslawski („Lanzer nieder”)... Jego książka (Reymonta o r. 1794) posiada rytm i błyskotliwość. Podobnie błyskotliwie pisze Ryszard Boleslawski.
Chyba jednak nie tak bardzo podobnie. (Pi).

O NAUCE NA ŚLASKU

Nakładem Instytutu Śląskiego ukazała się w serii „Polski Śląsk” praca prof. Aleksandra Birkenmajera p. t.: „Astronomowie i astrologowie ślascy w wiekach średnich”.
Nowa praca znakomitego badacza dziejów nauki prof. Birkenmajera przynosi nowe nieznane materiały do dziejów nauki na Śląsku. Autor omawia działalność naukową śląskich astronomów i astrologów w wiekach XIII, XIV i XV, podkreślając, że w wiekach średnich astronomia i astrologia były ze sobą ściśle związane.

Frontem do tego lub owego! brzmią dzisiejsze modne hasła! Frontem do własnego szczęścia stanie ten, kto zapatrzy się w los do pierwszej klasy czterdziestego latu!

JACEK BRZEZINA

44)

PANI NA PUSTYNNYCH SZLAKACH

POWIEŚĆ

Otoczający go ludzie byli przeraźliwie spokojni. Byli pewni, że jeniec prędzej czy później zacznie mówić, pustynia zaś nauczyła ich cierpliwości.

Achmed skinął na Youssefa i jednego z Arabów. Złapali cni jeńca pod pachy i postawili oko w oko z panią d'Anduston.

Nie patrzaj jej w oczy. Wiedział, co w nich wyczyta i nie kwapił się do tego.

— Radzę ci, mów! — słowa były krótkie, ostre. Znaczenie ich było zupełnie zrozumiałe.

Jednak jeniec milczał dalej. Może chciał zyskać na czasie? Lub namyślał się nad słowami, które będzie musiał powiedzieć czy później powiedzieć?

— Nie chcesz sam mówić, wobec czego zmusimy cię do tego. Pamiętaj tylko, że przeklinasz tę godzinę, kiedy twoja matka na świat cię wydała.

Milczenie.
Tom podziwiał opanowanie pani d'Anduston, która nie uderzyła nawet jeńca, lecz gdyby widział z bliska jej uśmiech, skrzywienie ust, dowiedziałyby się, że beduin wolałby dostać najgorsze bicie, niż trwać w niepewności tego, co będzie.

Achmed, stojący z boku, podniósł leżącą na podłodze deseczkę i począł spokojnie, z premedytacją strugać z niej cienkie patyczki. Też się nie śpieszył. Najcharakterystyczniejszym w tym obrazie, jaki Tom oglądał z góry, był spokój,

Wśród czarnych sal łoży „Janusa”

Jak urzędowali „bracia” Królewskiego Rytu w łoży bydgoskiej?

W Bydgoszczy przy Watach Jagiellońskich, w małym, niepozornie dziś wyglądającym domku, znajduje się dawny lokal łoży masonskiej „Janusa”, jednej z czterech istniejących w Bydgoszczy.

W SIEDZIBIE „JANUSA”

Łoża „Janusa” powstała w roku 1798 i należała do łoża t. zw. „Rytu Królewskiego”, które gromadziły zamężne mieszczanstwo niemieckie i junkrów pruskich. Dziś lokal łoży Janusa stoi pusty, bo sama łoża została rozwiązana. W Bydgoszczy pozostały więc tylko trzy łoża: „Oid fellow” przy ul. Libelta 8, gdzie gromadzą się żywoły lewicowe i żydzi, łoża im. Emanuela Scheltzera (Krańskiego 13) i „Schlarfia” (Gdańska 20).

Skromny budynek, w którym mieściła się łoża Janusa, jakże inaczej wygląda od strony ul. Długiej. Wysoki płot broni dostępu niepowołanym. Za nim w ogrodzie piętrowy dom, wyglądający na wiejską siedzibę arystokratyczną, mieścił sale zebrań „Braci Królewskiego Rytu”.

DWIE CZĘŚCI DOMU

Cały gmach podzielony był na dwie części: część dostępną dla wszystkich, nawet niewtajemniczonych i część drugą — do której prawo wstępu mieli tylko „bracia”.

W pierwszej części poza restauracją, zaopatrzoną w bogatą składnicę win najprzedniejszych gatunków, jak: „Rheinischer Goldberg”, Ingelhel-

mer”, „Chat Meuseil” — mieściły się sale do kart, sala bilardowa, oraz dwie sale balowe.

APARTAMENTY WTajemniczoNYCH

Szerokie, drewniane schody prowadzą na piętro, gdzie rozpoczynają się apartamenty wtajemniczonych. Najpierw portiernia, skąd stale urzędujący portier pilnował wstępu, oceniając krytycznym okiem każdego z wchodzących. Dalej szatnia, gdzie w małych zamkniętych szalkach „bracia” chowali swoje stroje uroczyste: fartuszy, kielnie i t. p. Na każdej z szafek tabliczka z nazwiskiem.

Na pierwszym piętrze dla niewtajemniczonych była jeszcze dostępna sala zabaw i wielka sala balowa, ozdobiona freskami. Nierzadko wśród małowideli powtarzają się emblematy masonskie: kielnie, trojkąty i sześcioramienna gwiazda. Na tym końcu się część gmachu, dostępna dla wszystkich, a przede wszystkim dla tych, spośród których „bracia” wyławiali kandydatów do łoży.

3 CZARNE POKOJE

Następna część gmachu rozpoczyna ją trzy niewielkie salki bez okien, całe wyłożone drewnianą boazerią, pomalowaną na czarno. Czarny jest również sufit i podłoga. Tu, w ciemnościach kandydat do łoży otrzymywał pierwsze wtajemniczenia przechodząc kolejno z pokoju do pokoju. Tu wreszcie również odbywały się zebrania „braci”, grupujące masonów na jednakiem stopniu wtajemniczenia.

W małej sali tronowej wszystkie okna są również ściśle zasłonięte, a ściany obite płótnem. Za czasów, gdy urzędowali tu „rycerze kielni”, podłoga sali tronowej wyścielona by-

ła dywanami, tłumiącymi każdy krok. Dziś pozostał jeszcze tylko wysoki tron ustawiony między oknami, skąd wielki mistrz przyjmował nowostępujących.

„J. S.”

Dalej przechodzimy do sali „Wielkiej Rady”. Seledynowe obicia ścian, zasłonięte szczelnie okna, masywne, podwójne drzwi i bogato ozdobne podium, z którego wielki mistrz przewodniczył Radzie, tworzą jakiś niesamowity nastrój. Nad tronem wielkiego mistrza litery „J. S.” o niewyjaśnionym do dziś znaczeniu. Rada zasiadała przy stołach ustawionych w podkowie. Z planu gmachu umieszczono na jednej ze ścian, dowiadujemy się, że w seledynowej sali zasiadało 78 „braci”.

Sala zebrań ogólnych obłożona na 100 miejsc, wytapetowana jest w kolorze ciemno-niebieskim. Takimiż zasłonami przesłonięte są okna, a na tle granatowego sfitu złożą się gwiazdy. Na środku wielka sześcioramienna gwiazda masonska.

DYGNITARZE ZA KRATA

W głębi sali estrada oddzielona od reszty grubą żelazną kratą. Tutaj na siedmiu bogato rzeźbionych fotelach zasiadał wielki mistrz i najwyżsi wtajemniczeni. W fotelu wmontowano lampy elektryczne oświetlające dygnitarzy masonskich podczas zebrań. Prawdopodobnie przy zebraniach ogólnych sala była ciemna, a jedynie światła w fotelach rzuciły blask na oblicza dygnitarzy.

Po zlikwidowaniu łoży postanowiono gmach sprzedać. Nabył go reemigrant z Ameryki p. Julian Gorzyński, który ma zamiar cały gmach wykończyć praktycznie. W sali karcianej,

Szczęśliwe miasto

Niewielkie miasteczko Semeril w stanie Pensylwania jest słynne w całej Ameryce z tego, że nikt z mieszkańców tego miasta nie odczuwa braku pieniędzy. Toteż jedyni istniejący tu bank musiał się zlikwidować.

Dyrekcja banku ogłosiła obszerną odezwę dla akcjonariuszy, w której stwierdza, że: 1) rachunki bieżące i codzienne wkłady banku wzrastają z dnia na dzień, 2) w ciągu całego roku nie było ani jednego zgłoszenia o pożyczkę, 3) w tych warunkach bank nie może istnieć, bo musi płacić procenty i utrzymywać ad-

ministrację, a dochodów nie posiada. Nawet ci mieszkańcy miasta, którzy grają na giełdzie, nigdy nie przeprowadzają operacji na kredyt, lecz nabywają cenne papiery za gotówkę, chociaż dyrekcja banku ogłosiła tak korzystne warunki, jakich nie daje żaden bank na terytorium Stanów Zjednoczonych. Kapitał zostanie zwrócony akcjonariuszom, ale tylko w wysokości 75 procent wartości akcji, bo reszta pójdzie na pokrycie kosztów administracji i innych wydatków związanych z likwidacją banku.

(b. g.)

Jesień w parku

Liście opadają...

jakaś leniwa perversja ludzi, którzy wiedzą, że nikt im nie przeszkodzi w uczynieniu tego, czego chcą.

Jeniec, wodząc wzrokiem po glinianej podłodze, natknął się nagle na leżące u nog Achmeda wióry. Drgnął! Spojrzał na dziesięć gotowych już patyczków i skreślił się w sobie na myśl o tym, co go czeka. Musiał już widzieć i pośrednio odczuwać męki tych, którym wsadzano pod paznokcie palące się drzazgi. Gdyby tego nie widział, nie załamałby się tak prędko.

Zwiotczał w dzierzgach go silnie rękach przesładowców. Opuścił go podtrzymujące ciało i duszę hart.

— Powiem, Sitt — zaskamlał.

Lekceważąc wykrzywiły się twarze Arabów, uśmiech zwycięstwa zawisł na ustach pani d'Anduston.

— Za jedno kłamstwo czekają cię męki stokroć okropniejsze, niż te, jakie dotychczas znałeś!

Jeniec nie wątpił o tym.

— Na brodę proroka przysięgam...!

Tom sięgnął po rewolwer. Sprawa począł wchodzić na niebezpieczne tory. Powstrzymał go Sek. Ze złością spojrzął na archeologa, jednak znaczący ruch ręką po szyi, jaki ten wykonał, uświadomił Tomowi powagę chwili. Sek miał rację. Tutaj trzeba było przede wszystkim ratować siebie. Jeniec mówił, jak Mohammed Toufik Khalel dał mu parę sztuk złota i kazał ukraść nóż Achmedowi, jak to uczynił w restauracji Habiba, jak Mohammed go pochwalił i dał rozkaz uważania na wszystko, co się dzieje w Abou-Kemalu, a szczególnie na fermie pani d'Anduston, którą nazywał córką szakala i geparda... Mówił drżącym, załamującym się głosem, skamlał o litości, zdradziłby rodziną matkę czy syna...

Słuchacze mieli wyraźnie dosyć. Jeniec pod strażą dwóch Arabów, został odprowadzony na bok.

Youssef zbliżył się do swojej pani:

— Sitt, Mohammed bawi się dziś u Habiba, mam go przyprowadzić? — Ostatnie słowo było wypowiedziane takim tonem, jak gdyby chodziło o przyprowadzenie barana na rzeź

bilardowej i małej sali do zabaw mają powścią składy, w dawnej kuchni — fabryka sody.

SIM

Dziś godz. 8

DANCING

repr. K. Bartz Borodin

Środa godz. 8

Humor i Satyra. Wieczór autorski

R. DALBOROWEJ

z udz. W. ŁADOSZA

„Artystyczny” bałagan

Fest. walu Sztuki Polskiej

W niedzielę zakończył się reklamowany szumnie, choć nieudolnie Festiwal Sztuki Polskiej. Owe „niezliczone” (według czerwoniaków) tłumy turystów rozjechały się do swych wsi i miasteczek, organizatorzy spożycie mogą na laurach i sporządzić bilans swej działalności. Nareszcie znikną z Rynku Starego Miasta mętne dekoracje i „artystyczne” stragany kiermaszowe.

Kiermasz artystyczny był jedynym wielkim nieporozumieniem. Nie było to właściwe określenie na to, co działo się na Rynku Starego Miasta. W niednie skleconych budach, sprzedawcy produkujący się normalnie w Ogrodzie Saskim, reklamowali krzykliwe przyszyty do ostrzenia żyletek, preparaty do sklejenia porcelany i t. p.

Przemysł artystyczny reprezentowany był bardzo ubogo przez paru zaledwie sprzedawców, posiadających na straganach nieco ceramiki ludowej i kilimków. Pochodzenie zresztą tych właśnie wyrobów „sztuki ludowej” też wydaje się czasem wątpliwe.

Codziem o g. 4-tej po południu zbierały się na Rynku Starego Miasta tłumy ludzi, ściągnięte tu chęcią zobaczenia filmów artystycznych oraz widowiska p. t. „Przekupka Warszawska”.

Cóż to były za filmy artystyczne? Pokazywano filmy z ostatnich pięciu lat, filmy zdarte, o tym już zupełnie nieudziękowaniu, wyświetlane na nieodpowiednim ekranie. Obraz filmu zacierał się, tworząc szarą plamę, z rozstawionych na Rynku głośników szła istna kakofonia dźwięków.

Zasadniczo „darowane” i koniowi w zęby się nie patrzy. Publiczność specjalnej pretensji nie miała. Ale, jeżeli urządzi się imprezę mającą roz-

powszechniać kulturę umiłowanie sztuki wśród społeczeństwa, to należy podawać to w formie prawdziwie pięknej.

Widowisko, jakie pokazywano codziennie o g. 21-szej, „Przekupka warszawska”, było wystawione bardzo pracowicie. Znaczący był solidnie przygotowanie. Różne jednak przede wszystkim dekoracje, sklecone ad hoc przez p. Cegielskiego, oraz pewna nienaturalność kompozycji scenicznych.

Omówienie koncertów, przedstawień teatralnych oraz pozostałych im prez zamieszczaliśmy w czasie trwania Festiwalu. Tu należałoby jeszcze dorzucić parę słów na temat zareklamowania całego przedsięwzięcia. Zajmował się tym Związek Propagandy Turystycznej. Nikt się teraz nie będzie dziwił, że turystyka polska jest tak źle propagowana za granicą. Najlepszy dowód nieumiejętności przeprowadzenia akcji propagandowej dał Zw. Prop. Turyst. właśnie przed i w czasie Festiwalu. Przynajmniej jedna trzecia mieszkańców Warszawy nie wiedziała w ogóle o Festiwalu, jedna trzecia zaledwie pobieżnie znała z prasy codziennej program dnia, reszta zaś, nieliczni wtajemniczeni, wiedzieli dokładnie jakie korzyści i rozrywki może im przynieść nabycie karty uczestnictwa Festiwalu.

(Zil.)

Cztery gablotki

W PAL-u zorganizowano z okazji Festiwalu Sztuki „Wystawę Książki”. Jedną z gablotek, w której umieszczono dzieła Wyspiańskiego, Zeromskiego i in. nosi tytuł: „Otworcie nasi”.

Jedno z pism upomnielo się już za... „nianiemi”, proponując jeszcze jedną gablotkę poświęconą nianiom.

To jednak jeszcze nie załatwia sprawy.

Proponuję dalsze następujące gablotki:

„Nasze nianie”.

„Nasze materiały” (Rousset i t. p.).

„Nasze posady” (tą gablotką zaopiekuje się sekretarz P. A. L.).

„Nasze protesty” (zbiór jedynych oryginalnych utworów).

Te cztery gablotki — uważam — znakomicie ułatwią publiczności poznanie współczesnych wielkości...

Choć?

Kto wie z jakich źródeł czerpałi jeszcze swe „natchnienia” nasi nieśmiertelni.

Oczy pani d'Anduston ciskały płomienie. Nareszcie złapie tego, któremu przepowiedziała, że hieny i szakale będą miały uczyć na jego ścierwie.

— Dawaj go tutaj natychmiast! — wybuchnęła niepoznaczona nienawiścią. — Tylko całego!

Youssef znikł. W sali zapanowało milczenie. Czuć było, że atmosfera natadowana jest elektrycznością, że za lada powodem poczyna padać gromy.

Tom spostrzegł nagle, że jest sam. Sek ulotnił się gdzieś, jak kamfora. Nawet schody nie skrzyknęły... Zaklął. Archeolog zastygł go w sytuacji nie tylko trudnej, lecz wręcz niebezpiecznej. Nie mógł przecież polegać tylko na sympatii czy też uczuciu, jakie żywiła do niego pani d'Anduston. W razie przyłapania większą rolę odegrałyby strach, że wiedząc za dużo, może coś zdradzić... Wiedział z doświadczenia, że strach może pokonać nawet najgorętszą miłość. A Sek znikł! Droga odwrotu przedstawiała się jako ciemny szlak, którym wchodzili we dwójkę, a którym musi wrócić sam!

Panujące na dole milczenie działało na nerwy.

Jeniec zwiślał jak gdyby bez życia w stalowych kleszczach ramion swych strażników; pani d'Anduston, zaparta w ogień karbidowej lampy, bawiła się prostym nożem arabskim; Feher rysował coś trzciną na kurzu podłogi, od czasu do czasu rzucając spojrzenia na wszystkich obecnych, Arabowie w milczeniu palił papierosy, wpatrzni w ziemię.

Mijały minuty.

Tom w myśli widział, jak wyprawa pod wodzą Youssefa wkracza do hotelu, jak łapią Mohammeda, jak prowadzą go...

Do sali wpadł Youssef. Twarz jego nie zwiastowała nic dobrego.

— Mohammed uciekł!

(D. c. n.)

PAZDZIERNIK		SŁONCE	
		Wschód	Zachód
12		5-54	16-26
WTOREK		KSIĘZYC	
		Wschód	Zachód
		13-1	2-3
		DL. dnia	Ubylio
		10-56	5-50

Dziś św. Maksymiliana
Jutro św. Edwarda

Kiedy zbudujemy kanał Wisła -- Waria?

Czy zna dą się pieniądze

na pilną i konieczną inwestycję?

Opracowywane są obecnie plany finansowe szeregu inwestycji, które będą wykonane w przyszłym sezonie. Dobrze by było, aby przy opracowywaniu tych planów wzięto pod uwagę sprawę budowy kanału Gopło — Warta, który połączy Wartę z Wisłą.

Wśród wielu inwestycji wodnych połączenie Warty z Wisłą jest niewątpliwie najtańszą, kosztowałoby bowiem według obliczeń fachowców około 7 milionów złotych, przy czym kwota ta wydatkowana byłaby w ciągu trzech lat, które są potrzebne do wykonania robót.

Sfery gospodarcze Wielkopolski niejednokrotnie podkreślały już konieczność jak najszybszego przeprowadzenia tego kanału, ze względu na jego znaczenie gospodarcze.

Obecnie wobec całkowitego izolowania Warty, eksport płodów rolnych z Wielkopolski odbywa się przez port niemiecki w Szczecinie. Koszt przewozu jednej tony zboża z Poznania rzeką Wartą do Szczecina, wynoszący przy tym systemie 8,5 złotego, a koszt przewozu koleją do Gdyni jednej tony zboża mimo zastosowania taryfy ulgowej wyniósłby zł. 16,5. Trzeba tu dodać, że transport Wartą do Niemiec powoduje posługiwanie się przy eksporcie pośrednictwem niemieckim i zmniejsza stan zatrudnienia polskich robotników portowych. Brak połączenia Warty z Wisłą odbija się również niekorzystnie na handlu wewnętrznym. Rolnictwo i cegielnie wielkopolskie pozbawione są dziś w znacznym stopniu możliwości szerszego zasięgu swych produktów, wobec czego jeszcze niewspółmiernych kosztów transportu w stosunku do wartości samych towarów.

Wreszcie kanał Warta — Gopło

— Wisła będzie mógł odegrać poważną rolę dla przemysłu łódzkiego, który tą drogą mógłby sprowadzać bawełnę.

Nie bez znaczenia oczywiście jest fakt, że uruchomienie robót przy budowie tego kanału pozwoliłoby zatrudnić przez okres trzech lat przeszło tysiąc robotników.

Czyżby więc w naszym budżecie inwestycyjnym nie znalazły się kwoty na tak doniosłą inwestycję?

Proces sen. Jaszkego odroczony

POZNAŃ, 11. 10. Zapowiadany przez nas proces sen. Jaszkego z oskarżenia p. Genslerowej i p. Czesława Mantheya został odroczony, gdyż prokuratura nie dostarczyła sądowi żądanych akt dotyczących poprzednich rozpraw.

Sąd postanowił przydzielić oskarżycielce, p. Genslerowej, zastępcę prawnego z urzędu, który będzie w jej imieniu popierał oskarżenie. Zazna jomienie się zastępcę prawnego p. Genslerowej z aktami zawilej sprawy również będzie wymagać pewnego czasu.

Grzeszolska skarży „Torpedę” o zniesławienie pamięci jej męża

KATOWICE, 11. 10. Wkrótce przed Sądem Okręgowym w Katowicach znajdzie się proces Felagii Grzeszolskiej, która oskarża osnowieckie wydawnictwo „Torpeda” o zniesławienie nieżyjącego jej męża w powieści drukowanej na łamach tego pisma wkrótce po tragicznej śmierci Grzeszolskiego. W powieści tej p. t. „Tal-

Manifestacyjny pogrzeb zabitego obrońcy Lwowa

W niedzielę w południe z krypty OO. Bernardynów odbył się pogrzeb ś. p. Feliksa Zbigniewa Machnowskiego, kapitana rezerwy, b. zast. komendanta milicji wojskowej z listopada 1918 roku, b. wójta gminy Stawczany w powiecie Gródek Jagielloński. Zmarły padł od kuli Kuspisza, nieskańca Stawczan.

Na uroczystości pogrzebowe przybyli przedstawiciele władz, oddział związków zawodowych, delegacje wszystkich związków b. wojskowych ze sztabami na czele ze związkiem obrońców Lwowa i członkami milicji wojskowej z listopada 1918 r. Przybyła również liczna ludność gminy Stawczany i bardzo liczne zastępy młodzieży akademickiej.

4 miliony złotych na wiertnictwo przeznaczyło Min. P. i H.

Złoża rudy żelaznej odkryte ostatnio w pow. Jasielskim w Małopolsce w miejscowościach: Lebozyna, Opacjonka i Stepiny, wykazały dużą wydajność. Wobec te-

go Min. Przem. i Handlu wyasygnowało ma w najbliższym czasie kwotę 4.000.000 zł. na poparcie ruchu wiertniczego w tych okolicach.

Poświęcenie 100 szkół na Wileńszczyźnie

W Beżdanach woj. wileńskiego odbyła się uroczystość symbolicznego poświęcenia 100 nowych szkół marszałka Józefa Piłsudskiego.

Domy udekorowano flagami o barwach narodowych, obszerny plac przed nowobudowaną szkołą, którą przybrano girlandami zieleni, udekorowano masztami, na których zawieszono flagi o barwach narodowych.

wych. Przed placem, na drodze, wiedzącej do dworca, ustawiono bramę triumfalną.

Pana prezydenta Rzeczypospolitej powitała ludność Beżdan, tworząc szpalery wzdłuż drogi, dziesiątki na miejscowej i okolicznych szkołach delegacje dzieci, uczęszczających do pozostałych 99-ciu szkół mieszczących Józefa Piłsudskiego. U wjazdu na plac ustawił się szwadron ulanów ze sztandarem i orkiestra.

Uroczystości aktu symbolicznego poświęcenia 100 szkół dokonał J. E. ks. arcybiskup Jabrzykowski, wygłaszając następnie przemówienie.

Rewizje u narodowców

Policja państwowa w Nowym Sączu przeprowadziła rewizję u Adama Zajęca i Józefa Torby, członków Stronnictwa Narodowego.

Surowe wyroki w Poznaniu na uczestników strajku rolnego

Na skutek odwołania prokuratora odbyła się w poznańskim sądzie okręgowym ponowna rozprawa przeciwko 15 członkom Stronnictwa Ludowego, oskarżonym o spowodowanie strajku rolnego w Otorowie w pow. szamotulskim. W pierwszym instancji skazani zostali na kilkumiesięczne kary więzienne tylko dwóch oskarżonych — Jan Mackowiak i Alfons Kampa.

Sąd drugiej instancji uchylił poprzedni wyrok i uznał wszystkich oskarżonych winnymi tego, że w dniu 16 sierpnia r. b. nie dopuszczali do mleczarni w Otorowie furmanek, wiozących mleko. Jan Mackowiak i Alfons Kampa zostali skazani na 10 miesięcy więzienia. Reszta podsądnych skazana została na karę 6 miesięcy więzienia każdy. Wszystkim oskarżonym zawieszono wykonanie kary warunkowo na 2 lata.

Proces 40 komunistów rozpocznie się 12 listopada

(JK) Lubelski sąd okręgowy wyznaczył termin rozprawy przeciwko 40 komunistom wśród których znajdują się Wanda Lewicka i Bielnówna — na 12 listopada b. r. Proces trwać będzie 5 dni.

Przewodniczyć będzie p. wiceprezes dr. Góra, a oskarżać go prokurator Boryczko.

Na rozprawę wezwano ponad stu świadków.

Rybne kramy akademickie przed świętami Bożego Narodzenia

Bratnia Pomoc SGH opracowała obecnie plan przedświątecznej akcji sprzedaży ryb. Zajmie się nią wyłącznie młodzież akademicka. Bratnia Pomoc SGH w porozumieniu ze Związkiem Rybackim zakupi 2 tysiące kilogramów ryb, które będą rozsprzedawane w detalu w 20-tu stoiskach, wyznaczonych przez śmiejską inspekcję handlową. Przy stoiskach będą pełnić rolę sprzedawców akademicy warszawskich uczelni. W pierwszym dniu otwarcia zapisów do tej akcji zgłosiło się do

prezesa Bratniej Pomocy SGH około 50-ciu studentów.

Strzały na sali sądowej Prycyki przed Sądem Najwyższym

W nadchodzący wtorek, dn. 12 bm. rozpatrzy ma izba karna Sądu Najwyższego po raz drugi głośny proces o strzały do świadka na sali sądowej. Jak wiadomo w czasie wielkiego procesu politycznego Komunistycznej Partii Zachodniej Białorusi dokonano zamachu na czołowego świadka o-

skarżenia Strzelczuka. Zranił go ciężko z rewolweru za zdradę tajemnic partyjnych, białoruski działacz lewicowy, Sergiusz Prytycki. Prytycki skazany został w dwóch instancjach na karę śmierci przez powieszenie, lecz Sąd Najwyższy wyrok ten uchylił. Przy ponownym rozpatrywaniu procesu w wileńskim Sądzie Apelacyjnym skazano Prytyckiego na karę dożywotniego więzienia, lecz obrona i tym razem wniosła skargę kasacyjną, tak, że proces po raz piąty znajduje się na wokandy sądowej.

FUTRA JULIA UJEJSKA
Nowy Świat 29, tel. 6 03 33
DAMSKE — MĘSKIE. Duży wybór modeli

Warszawa święci

Dzień dobroci dla zwierząt

Zjedn. Tow. Op. nad Zwierzętami ochodziło w niedzielę wielkie święto swego patrona św. Franciszka z Asyżu. Przed kościołem Matki Boskiej Częstochowskiej, na ul. Łazienkowskiej tradycyjnie zwołano, wzorem ustalonym ogółem w Rzymie odbyło się uroczyste błogosławieństwo zwierząt.

na ciągnęły barwne korowody wszelkiego rodzaju pojazdów zaprzężonych w przybrane kwiatami i wstęgami konie. Dorozki, bryczki, staromodne wolanty wozy ciężarowe i firmowe fabryk, piekarni itp. zdobne kokardami i mieniący słońcem ulicami ku ciesząc dzieci. Z wolna, kiwając głowami, szły majestatycznie konie okazałe przybrane, zaprzężone do reklamowych wozów i platform. Na placu, gdzie licznie rozwieszono transparenty wywalały

do miłosiernego obchodzenia się ze zwierzętami, gdzie napisy głosiły o wierności naszych przyjaciół psów, zebrały się wielkie tłumy publiczności.

Błogosławieństwo

Pogoda była piękna, to też każda niemal właścicielka pieska, kotka czy kanarka wystroiwszy ślubienka pięknie, spieszyła przed kościoł po błogosławieństwo. Ile przy tym było płasku, szekania i wrzawy trudno opisać. Czworonożni nasi przyjaciele, niektórzy po raz pierwszy biorąc udział w takiej uroczystości, nie wiedzili jeszcze, że należy się zachować z pełną dystyncją. Wyrwało się to, szanowało i szekalo, a nawet jak twierdził pewien uczeń, jeden koń dosłownie się śmiał z radości.

Delegacja z Zoo

Mieszkańcy ZOO wydelegowali na tę uroczystość wspaniałą lamę, wielbiłą no oczywiście były też i małpki, trochę zdziwione, bardzo ciekawe i wiele zabawne.

Aż przyjemnie było patrzeć na to wszystko, takie jakieś radosne, jakby zadowolone i szczęśliwe. Niestety spotykało się potem na mieście i inne pojazdy, gdzie szkapu chude i wynędzniałe, poranione, ciągnące przeladowane wozy (pomimo dnia świątecznego) okładano batem.

Bądźmy m łosierni dla zwierząt

Z podobnymi wypadkami spotykamy się często. Niestety jeden dzień dobroci dla zwierząt to za mało, szczególnie gdy i w tym dniu nie trudno spotkać się z przykładami okrucieństwa względem stworzeń, które bądź to są przyjaciółmi człowieka, a często jego jedynym żywicielem, jak np. koń.

To stanowczo za mało przyjąć z miubieniem na uroczystość. Na nas spoczywa obowiązek wyrzeźbienia okrucieństwa, które tkwi dziś w nas. Człowiek zniżający się nad zwierciem jest okrutny, a człowiek okrutny, to materiał na mordercę, zbrodniarza. Winnymi pamiętać o tym zawsze i wszędzie. Szczególny obowiązek uświadomienia o miłosierdziu względem zwierząt, leży na nauczycielach szkolnych i rodzicach, którzy wychowując dzieci, muszą je nauczyć dobroci.

Rzet.

Jeśli CIASTKA — to z ZIEMIAŃSKIEJ

Kronika prowincjonalna

BRZEŚĆ N. B.

SAMOCHOŁ DLA STRAZY
Zawodowa straż pożarna w Brześciu n. B. otrzymała samochód, który kosztował około 17.000 zakupiony został przez Zarząd Miejski Brześcia n. B.

KRADZIEŻ OWIEC
We wsi Jazowiec pow. brzeskiego skradziono z chlewów na szkód 8 rolników owcegdai w nocy 85 sztuk owiec, wartości ok. 900 zł. Skradzione owce popędzono w kierunku Brześcia szosą kowelską.

GDYŃ

DZIEŃ REZERWISTY
Dnia 10 b. m. odbył się w Gdyni „Dzień rezerwisty” pod protektoratem władz wojskowych miejskich oraz kościelnych. W ramach „Dnia rezerwisty” odbyło się uroczyste nabożeństwo, defilada przed przedstawicielami władz, zawody strzeleckie i sportowe, oraz wieczornice w kołach Związku Rezerwistów.

PROMOCJA PODCHORAŻYCH
W piątek dnia 15 b. m. odbędzie się w Gdyni w porcie wojennym na pokładzie ORP „Bałtyk” uroczystość promocji absolwentów Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej z Torunia. Uroczystość poprzedzi msza święta na pokładzie okrętu.

GRUDZIAZ

ZMIANA W ZWIĄZKU LEKARZY
W Grudziądzu odbyło się nadzwyczajne walne zebranie obwodów grudziądzkiego i brodnickiego okręgu Pomorskiego Związku Lekarzy. Zebranie miało na celu złączenie obu dotychczas samodzielnych obwodów. Obracom przewodniczył p. dr. Filipowski z Lidzbarka. Prezesem został p. dr. Korzeniowski z Grudziądza. Po za tym do zarządu weszli: dr. Dubowik z Grudziądza, Filipowicz z Lidzbarka, Jakubiak z Brodnicy, Masłanka z Grudziądza i Wyrwicki z Grudziądza.

Obecnie rozszerzony terytorialnie i liczebno obwód grudziądzki Związek Lekarzy P. P. obejmie miasto Grudziądz, powiat grudziądzki, chełmiński, brodnicki, czładowski, lubawski i rypiński.

MANIFESTACJA BYDGOSZCZY

W niedzielę w sali Resursu Kupieckiego przy ulicy Jagiellońskiej odbyło się wielkie zebranie manifestacyjne przeciwko uciśkowi Polaków w Gdońsku. Na zebranie to przybyło kilkadziesiąt osób, które wygłosiły dwa przemówienia i uchwały rezolucje protestacyjne.

LWÓW

DZIEŃ REZERWISTY
Lwów obchodzi „Dzień rezerwisty”. Uroczystości rozpoczęły się nabożeństwem odprawionym w kościele OO. Dominikanów, po czym na rynku nastąpił przegląd oddziałów rezerwistów, połączone z uroczystym wręczeniem proporcji jednemu z oddziałów. Z kolei odbyła się pod pomnikiem Mickiewicza defilada oddziałów rezerwistów.

TYDZIEŃ LOPP
Został zainaugurowany we Lwowie tydzień poświęcony LOPP. Tydzień trwać będzie do dn. 17 b. m. i obfitować będzie w imprezy propagandowe LOPP.

LUBLIN

BANDYCI GRASUJĄ
(JK) W Kosowie Jadwisin gm. Piąski, pow. lubelskiego do mieszkania 50-letniego Feliksa Brody wtargnęło kilku zamaskowanych ludzi i po sterowaniu zrabowali 700 zł. W goździej potem dokonali ci sami osobnicy napadu na mieszkanie Bolesława Niezabłotowskiego i zrabowali 850 złotych, poczym zbiegli.

AUTOKARETKA POGOTOWIA
(JK) W przyszłym tygodniu zostanie oddana do użytku autokaretka Pogotowia Ratunkowego. Poćwozie do niej zostało całkowicie wykonane przez fabrykę Wolskiego w Lublinie. Koszt ogólny wyniósł około 9000 zł.

DZIAŁALNOŚĆ LOPP
(JK) W sali posiedzeń Rady Miejskiej w Lublinie odbyła się uroczystość rozdania odznaczeń i dyplomów honorowych LOPP zasłużonym na tym polu działaczom z pośród społeczeństwa lubelskiego.

POMORZE

JARMARK OGÓLNY
W nadchodzący czwartek to jest 21 bm. odbędzie się w Koronowie jarmark ogólny to jest kramny i na inwentarz żywy. Zarząd Miejski zawiadamia, że spęd zwierząt racicowych jest dowolny. (a)

ZEBRANIE KUPCÓW

Plenarne zebranie Towarzystwa

Kupców w Bydgoszczy odbędzie się we wtorek 12 b. m. o godz. 20-iej w sali Resursu Kupieckiego. Na zebraniu tym referat p. t. „Wrażenia z Ameryki” wygłosi p. prez. Barczewski.

ZJAZD DYREKTORÓW SZKÓŁ ROLNICZYCH
W Toruniu odbył się pod przewodnictwem dyr. Buczaka zjazd dyrektorów szkół rolniczych. Oprócz dyrektorów z województwa pomorskiego w zjeździe tym wzięli udział dyrektorzy szkół rolniczych z Inowrocławia i Bydgoszczy, które w pierwszym kwartale przyszłego roku wejdą w skład wielkiego województwa pomorskiego.

ŚLASK
POŚWIĘCENIE SZYBOWISKA W CHORZOWIE
Nastąpiło uroczyste otwarcie i poświęcenie szybowiska na górze Hugo-na, obok Świętochłowic. Na razie szybowisko dysponuje hangarem i trzema szybowcami, budynek gospodarczy jest obecnie w budowie.

WILNO
ZJAZD PIELĘGNIAREK
W Wilnie rozpoczął się pierwszy ogólnopolski zjazd pielęgniarek. W goździej porannych odbyło się nabożeństwo w kościele Ostrobramskim, poczym pochód pielęgniarek ruszył na Rosse, gdzie złożono wieniec na mauzoleum Marszałka Piłsudskiego.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

KINA
APOLLO: „Kapitan Taylor”.
CORSO: „Dudek na ironie”.
GLORIA: „Nie całej w kinie”.
GWIAZDA: „Dyplomacyjna żona”.
METROPOLIS: „Stawka o życie”.
OSWIATOWE: T. C. L.: „Noc w operze”.
RENAISSANCE: „Rotmistrz von Werffen”.
SŁONCE: „Hrabina Władimow”.
SFINKS: „Bogała biedactwo”.
ŚWIT: „90 minut postoj”.
TECZA-Lazarz: „Dorożkarz nr. 13”.
TECZA-Wilda: „Kłopoty Sportowca”.

tym skazany został Władysław Kraszewski na 1 i pół roku więzienia. Julian Kraszewski na 2 lata, Jan Kraszewski na 1 i pół roku, Madaliński na 9 miesięcy, Mieloszyński na 2 lata, Skorwidz na 1 i pół roku i Przybyła na 10 miesięcy więzienia.

SZARLATYNA I DYFTERYT
W Poznaniu mnożą się ostatnio wypadki szkarlatyny i dyfterytu wśród dzieci. Szpital dziecienny im. Św. Józefa jest w ostatnich dniach przepełniony.

DOM ŻOŁNIERZA
W Gnieźnie zawiązał się komitet lokalny budowy Domu Żołnierza w Poznaniu, który zajmie się sprawą zorganizowania zbiórki na dokonanie budowy Domu Żołnierza.

PREZES P.B.K.
Na ostatnim zebraniu Polskiego Białego Krzyża, prezesem okręgu doznafskiego wybrany został prezes Okręgowej Izby Kontroli Państwowego Zarządki, a wiceprezesem kierownik okręgu szkolnego dr. Jakubiak.

WYSTAWA HYGIENICZNA
W sobotę otwarto w Poznaniu wystawę higieniczną. Wystawa obrazu je działalność Ubezpieczalni Społecznych w Polsce.

PRACE GRAFIKÓW
W Marcu Wielkopolskim urządzono wystawę grafików lwowskich. Wystawiono około 380 prac. Zrzeszenia Artystów Grafików. Jest to jeden z najnowocześniejszych związków artystów grafików.

OGŁOSZENIA DROBNE

ROZNE
A.A. (Kurzejciana firma. Garderobę starą męską, zamieniam na pierwszorzędną bielskie materiały. Białecki; telefon 3.39-02

7ª pokój udzieli konwersacji francuskiej, rosyjskiej, niemieckiej. Łaskawe oferty pod „77” w Administracji ABC.

MEBLE
A.A.) KAZJA-MEBLE
Firma obrzejska „J. CIŁKOWSKI” Plac Trzech Krzyży 12 — Nowy Świat 39. — Pierwsze źródło — własna wytwórnia — Pokoje komplety od 800 do 1500 zł. Gabinety — Stolowe — Sympalnie — Kluby — Pokoje — uniwersalne — kombinowane Pojedyncze sztuki. — Drogie rozprawy. — Bezpłatne porady. — Projekty. „Wnętrze” Nowy Świat 39 Plac Trzech Krzyży 12.

MEBLE stylowa i nowoczesne Salony, Gabinety, Sympalnie, Stolowe oraz urządzenia kuchni, przedpokojów i sztuki polojcynce. Dział mebli tapicerskich p. A. Lenczewski i Ska. Mazowiecka 10

MEBLE NALE ży kupować solidne, St. Rade-licki, Nowy Świat 30.

TAPICZANY higieniczne tapicer-skie nowoczesne, fotele klubowe wyrób własny polca H. Bielawski Zielna 17 front

PAMIĘTAJ O BEZROBOTNYCH NARODOWCACH

MIÓD
MIÓD 100% gwarancji, kuracyny. Różne gatunki. Przy 10 kg. rabat. PSZCZELARZ - OGRODNIK Ziota 4, telefon 6.62-38.

NAUKA I WYCHOWANIE
KROJU modelowania szycia wyuczają gruntownie Kursy Irenei Pieško, Nowogrodzka 26, stosując dla Czytelniczek ABC specjalne uigi. Zapisy codzienne.

KUPNO, SPRZEDAŻ
FUTRA Czarnomski poleca bardzo tanio, przeróbki oraz obstarunki. Wspólna 40 — 20. Tel. 9-48-29.

Maszyny do pisania II Torpedo. podręczne biuro: arytmometry Thales: duży wybór na szyn okazjonalnych Sprzedaż — Kupno — Remonty. Maczunder, Marszałkowska 85 tel. 704-05

Radio Telefunken, Philips, Echo, Union. Warunki dogodne. Ceny fabryczne. „Ormonde” Jasna 5 (Filharmonia).

PRACE ZAFIAROWANE
Jak otrzymać pracę? Zwróć się do Administracji „ABC” Warszawa Al. Jerozolimskie 3a Ogłoszenia o poszukiwaniu i zafiarowaniu pracy za mieszczamy z ustępowaniem 50 proc. W wypadkach uzasadnionych bezpla-

Wybory do sejmików we Francji

Radykali utrzymali stan posiadania
Herriot staje do ściśle szarych wyborów

PARYŻ, 10. 10. Wybory do sejmików prowincjonalnych i powiatowych w całej Francji miały przebieg na ogół spokojny. Ok. godz. 8-ej wieczorem zaczęły napływać pierwsze informacje o wynikach z tych okręgów, gdzie wybory już przy pierwszym skrutynium dały rezultaty ostateczne. Z najwybitniejszych osobistości politycznych pierwsze wiadomości wymieniają, jako wybranych ministra spr. wewn. Dormoy, który utrzymał posiadany swój mandat z w. rady generalnego w okręgu Mont Loucon w dep. Allier. W dep. Dordogne wybrany został minister finansów Bonnet. W dep. Wogezów wybrany został ponownie b. minister sprawiedliwości, a obecnie minister zdrowia publicznego Rucart. W dep. Indre wybrany został ponownie podsekretarzem stanu min. przemysłu i handlu Hymans. W dep. Cantal wybrany został po-

nownie b. minister przemysłu i handlu Bastid. W Lyonie prezes izby deputowanych, mer Lyonu Herriot, nie uzyskał absolutnej większości w dzisiejszym głosowaniu i wobec tego musi on ponownie poddać się wyborowi w przyszłą niedzielę. W podobnej sytuacji Herriot znajdował się w roku ub. w czasie wyborów do parlamentu, kiedy to dopiero przy drugim głosowaniu uzyskał mandat deputowa-

nego. Z dotychczasowych wiadomości, nadchodzących z prowincji do Paryża wynika, że obrzmiła większość deputowanych radykałów, którzy zasiadali dotychczas w sejmikach departamentalnych została ponownie wybrana.

Ofensywa wojsk narodowych na całym froncie północnym

SARAGOSSA, 10. 10. Front Ja-ca — wojska powstańcze przeprowadziły w dniu wczorajszym na odcinku Sabinanigo, na lewym brzegu rzeki Allego szereg lokalnych, ale bardzo dla siebie korzystnych operacji. W wyniku walk, toczących się od wczesnego rana aż do południa, posunęli się

powstańcy o przeszło 4 klm. na przód, zajmując dwa ważne punkty strategiczne, z których jednym jest wyniosłość okolicy Yebra, dominująca nad całą doliną rzeki Besa. Dolina ta była, jak wiadomo, osią ofensywy rządowej na północnym odcinku frontu aragońskiego. Miejscowość Sa-

binanigo nie znajduje się już w zasięgu ognia artylerii rządowej. Front Leon — trzy kolumny powstańcze przeprowadzające operacje na lewym skrzydle frontu Leon — poczyniły znaczne postępy.

Kolumna południowa zaatakowała i rozproszyła znaczne koncentracje wojsk rządowych na północ od Col Vergarada. Wojska powstańcze zajęły wyniosłości terenowe, z których mogą kontrolować wszystkie przełęcze pasma górskiego Sierra de Las Fuentes de Invierno.

Kolumna centralna posunęła się znacznie naprzód na odcinku Col Sant Justo. Do wczoraj wieczorem jednak nieznane były punkty, do których dotarła. Jest rzeczą prawdopodobną, że płaskowyż Valverde znajduje się w tej chwili w posiadaniu wojsk powstańczych.

Trzecia kolumna wreszcie, posuwając się wzdłuż drogi do La Foz dokończyła oczyszczanie zdobytego terenu na odcinku Canto del Oso z pozostałych tam jeszcze drobnych oddziałów wojsk rządowych.

Front austuryjski — jak to było do przewidzenia wojska gen. d'Avila, wykorzystując swe sukcesy z ostatnich dni, posunęły się poza linię oporu wojsk rządowych, znajdujących się wzdłuż rzeki Sella. W czasie tych operacji wszystkie miejscowości, znajdujące się między Peruyes i linią, przechodzącą na północny zachód od Onis, zostały zajęte przez wojska powstańcze.

Marsz wojsk japońskich w głąb Chin

Najprzód zwycięstwo — potem rokowania
Japonia nie wypowie traktatu 9 mocarstw

TOKIO, 10. 10. Ministerstwo spraw zagr. ogłosiło komunikat,

stanowiący odpowiedź na rezolucję genewską i na deklarację Stanów Zjednoczonych. W kołach nacjonalistycznych, a specjalnie we flocie wojennej, która domaga się ogłoszenia stanu wojny z Chinami, ujawnia się ruch na rzecz wypowiedzenia traktatu 9-u mocarstw, lecz dyplomacja japońska uważa, że wypowiedzenie traktatu przyspieszyłoby konkretną reakcję mocarstw, gdy dla Japonii rzecz niezmiernie doniosłą jest wygranie na czasie, aby postawić świat przed faktem dokonanym. Dyplomacja japońska sądzi, iż pozycja Japonii byłaby całkowicie zmieniona, jeśliby konferencja mogła się odbyć dopiero po wyparciu wojsk chińskich z rejonu Szanghaju, na wypowiedzenie traktatu zaś byłby zawsze czas wtedy, gdy obce mocarstwa określały ostatecznie swe stanowisko wobec Japonii.

nej służby w lotnictwie chińskim. Dalszych 20-tu pilotów ochotników przybyło już do Hong-Kongu. Pośród pilotów tych znajduje się 10-ciu Amerykanów. Dziennik przypomina, że ustawy amerykańskie przewidują karę 10-ciu lat więzienia dla obywateli amerykańskich, biorących udział w wojnie za granicą.

Z obycie Szi-Szia-Szuang

TIENTSIN, 10. 10. Oddziały japońskie, operujące na wschód od linii kolejowej Pekin — Hankau, przebyły wczoraj wieczorem rzekę Huto, która stanowi dopływ rzeki Peiho. Pokonywując w wielu miejscach opór wojsk chińskich, Japończycy zajęli wczoraj rano Wangsun, miejscowość będącą kluczową pozycją chińską, oddaloną o kilka kilometrów od brzegów rzeki Huto.

Jednocześnie na zachód od kolei Pekin — Hankau oddziały japońskie pod dowództwem gen. Kobajasi przebyły na pontonach rzekę Huto, zajmując pozycje chińskie pod Szi - Szia - Szuang, które jest oddalone o 15 km. w kierunku północno - zachodnim od

Amerykanie o armii chińskiej

SZANGHAJ, 10. 10. „North China News” donosi z Wong-Kong, że 20-tu lotników zagranicznych załagało się do czyn-

Hiszpański statek rządowy
Zatopiony u wybrzeży Algieru

BONE, 10. 10. Dziś około godz. 6-ej rano hiszpański statek rządowy „Cabo San Thome”, płynący z Z. S. R. R. do Hiszpanii, zaatakowany został w odległości 45 mil od wybrzeży Algieru pomiędzy La Calle i oBne przez dwa nieznane torpedowce.

Torpedowce ostrzeliwały statek prawie przez godzinę. Wzniesł się pożar na rufie. „Cabo San Thome” po nadaniu sygnałów „S. O. S.” osiadł na skałach w pobliżu

przyładka Rosa. Torpedowce zaś szybko odpłynęły.

Do godz. 14.30 widać było dym, wydobywający się z palącego się statku. O godz. 14.45 na statku nastąpił silny wybuch, po czym „Cabo San Thome” zatonał.

Spośród członków załogi jest jeden zabity i 6-ciu rannych. Pozostali przybyli na łodziach do La Calle. Hydroplany francuskie poszukiwały daremnie nieznanych torpedowców.

Szaleniec z rewolwerem w ręku
przez 5 godz n bronil się polci

Jako sublokator zamieszkiwał w os. stary swojej, Marii kyznińskiej (Grojecka 80), Tadeusz Homulko, lat 45, artysta malarz. Od kilku dni Homulko zdradzał silne zdenerwowanie, a ostatnio uległ manii prześladowczy i groził otoczeniu i obcym bronią. W niedzielę atak powtórzył się. Zdecydowano wezwać pogotowie w celu przewiezienia chorego do szpitala dla nerwów chorych. Około godz. 14.30 przybyło pogotowie prywatne. Doktor dowiedział się, że w pokoju, w którym zamknął się chory, znajduje się rewolwer, postanowił nie tracąc czasu wejść z sanitariuszami do pokoju.

Ponieważ chory odmówił wyjścia, powiadomiono policję. Na miejsce przybyli samochodem policjanci z policjantami opancerzonymi. Chory nie pozwalał się nikomu zbliżyć.

Pertraktacje policji z uzbrojonym furialem trwały do godz. 20-ej. Wreszcie przystąpiono do szturmu. Jednocześnie wyważono trzej drzwi. Jeden z policjantów w pancerzu począł wolno wchodzić do pokoju. Szaleniec z rewolwerem gotowym do strzału zbliżał się do policjanta. W tym momencie od tyłu cicho podbiegł inny policjant i obezwładnił Homulkę.

Powtórnie wezwano pogotowie i nieszczęśliwego odwieziono do szpitala. W poczekalni szpitala chory do był z bocznej kieszeni marynarki nożycki i usiłował stawić opór.

Mieszkanie, w którym rozegrał się dramat, zostało zdemolowane.

Małżonek ks. Julanny
na polowaniu w Poznańskim

POZNAŃ, 10. 10. Dziś o godz. 16-ej przejechał ks. małżonek następczyni tronu holenderskiego Bernard zur Lippe v. Biesterfeld samochodem granicę polską w Kapanicy, gdzie powitał go jego osobisty przyjaciel p. Józef Wichliński - Mielżyński. Ksiądz Bernard, który sam prowadził maszynę, przybył ze swojej majątności „Wojnowo”, położonej tuż przy granicy polskiej. W towarzystwie jego znajdowali się jego młodsi

brat ks. Erwin zur Lippe v. Biesterfeld, baronowa de Braune, hr. Welesock, ks. Windischgraez i hr. Listepf. W trzech samochodach udali się następnie goście zagraniczni do Poznania, gdzie zatrzymali się na lampce wina w „Bazarze”.

Ks. Bernard weźmie udział w polowaniu w Iwnie, w pow. średzkim na terenach p. Ignacego Mielżyńskiego, który jest ojcem chrzestnym ks. Erwina.

Legat dla wdowy po Drzymale
tworzą samorządy Wielkopolskie

Poznański urząd wojewódzki zwrócił się do poszczególnych samorządów miejskich o wyasygnowanie pewnej kwoty na stworzenie legatu dla wdowy po Michaie Drzymale. Z legatu tego Józefa Drzymalowa miałaby mieć zapewnione dożywotnie utrzymanie. A po jej śmierci z reszty zbudowano by pomnik lub mauzoleum.

Samorządy miejskie nie przyznały odpowiedniej sumy. Bydgoszcz sama wzięłaby na siebie sfinansowanie tej sprawy.

Jako pierwsza wpłynęła uchwała rady miejskiej w Bydgoszczy, która wyasygnowała na fundusz legatowy kwotę 1.000 zł. z tym, że gdyby sa-

Śmiertelny wypadek
motocyklowy

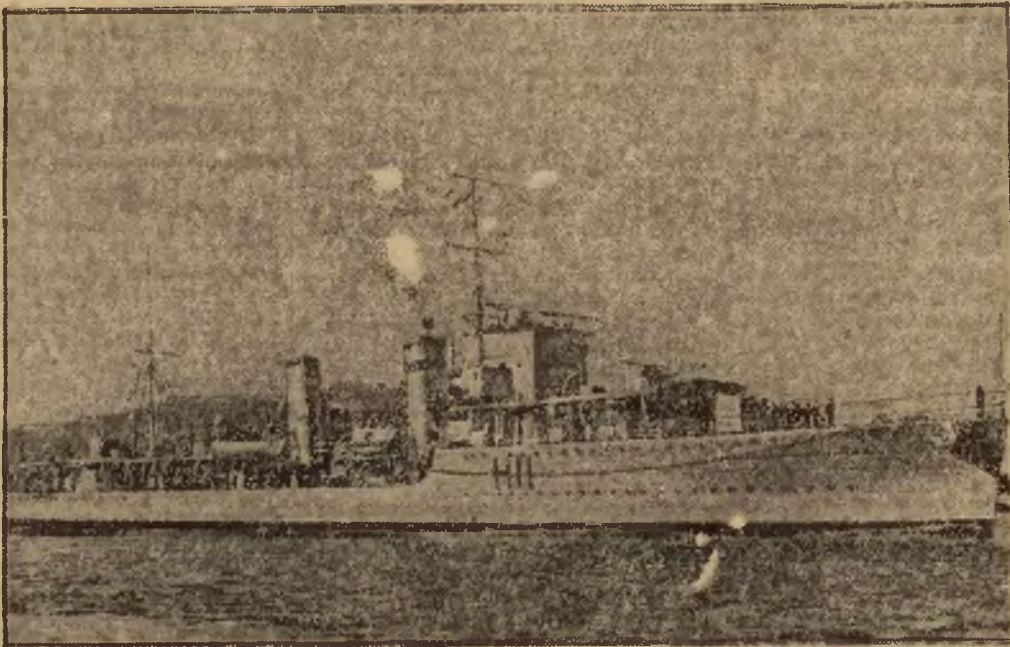
POZNAŃ, 10. 10. Na szosie Poznań — Szamotuły wydarzyła się w sobotę po południu katastrofa motocyklowa. Z niewiadomej przyczyny najechał motocykl na autobus i wywrócił się. Kierowca motocyklu Leonard Cieślak odniósł tak ciężkie obrażenia, że zmarł na miejscu, pasażer zaś jego, Nikodem, został przewieziony do szpitala w Szamotulach w stanie beznadziejnym.

Petardę na bóżnicę

W Wojniczu pod Tarnowem nieznani sprawcy rzucili petardę na bóżnicę. Od wybuchu wyleciały wszystkie okna w bóżnicy oraz okolicznych domach. Policja ma być już na tropie sprawców.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3a. Tel. 68.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 16.30 - 19.30.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 349-33. Kantor prenumerata: Al. Jerozolimska 3a i piętro. Tel. 8-15-33 Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a, tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400 Skrytka Poczтовая 745. Adres telegraficzny - ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10-13 i 15-18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5.50 W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Korsarze na morzu Śródziemnym

Torpedowiec angielski „Basills k” zaatakowany został u wybrzeży Hiszpanii przez korsarską łódź podwodną, której narodowości nie zdołano ustalić.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie - 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) - 50 gr. na ostatniej stronie - 70 gr. Notatki reklamowe - 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia - 1.50 zł., opisy specjalne - 3 zł. lekarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. - tusty druk - podwójne. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.) a komunikaty - wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a - biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wecz. Tel. 727.33.
Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.